

Lovforslag nr. L 75. Fremsat den 19. november 2008 af fungerende undervisningsminister (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven)

(Forhøjelse af fribeløb, forsørgertillæg og handicaptillæg, ophør af dobbeltklipordningen, obligatorisk digital ansøgning, fleksibel låneordning m.v.)

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, som ændret ved § 2 i lov nr. 208 af 31. marts 2008 og lov nr. 374 af 26. maj 2008, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 3, 2. pkt., ændres »Duborgskolen i Flensborg« til: »Duborg-Skolen i Flensborg eller A. P. Møller Skolen i Slesvig«.

2. I § 2, stk. 3, indsættes som 3. pkt.:
»Betingelsen gælder herudover ikke for uddannelsessøgende, der ikke er registreret i CPR som udrejst, jf. § 24, stk. 5 og 6, i lov om Det Centrale Personregister.«

3. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:
»Stk. 2. Studielån efter stk. 1, nr. 2, gives kun sammen med stipendium.«
Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

4. I § 8, stk. 4, nr. 2, 2. pkt., ændres »navn, adresse og personnummer« til: »navn og adresse«.

5. I § 10 a, stk. 1, § 24, stk. 7, nr. 2, 2. pkt. og stk. 9, og § 46, stk. 5, ændres »§ 7, stk. 2« til: »§ 7, stk. 3«.

6. I § 10 a, stk. 1, ændres »6.370 kr.« til: »7.120 kr.«.

7. I § 10 a, stk. 2, ændres »§ 14, § 19, stk. 5, og § 20, stk. 2-5« til: »§ 14 og § 19, stk. 5«.

8. I § 10 b, stk. 1, og § 39, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 7, stk. 3, nr. 1« til: »§ 7, stk. 4, nr. 1«.

9. I § 10 b, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 3, nr. 2« til: »§ 7, stk. 4, nr. 2« og »715 kr.« til: »2.000 kr.«.

10. I § 10 b, stk. 3, og § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 4« til: »§ 7, stk. 5«.

11. § 10 b, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

12. I § 11, stk. 2, ændres »§ 20, stk. 2-6« til: »regler fastsat i medfør af § 20 a«.

13. § 12 affattes således:

»§ 12. De beløb, der er nævnt i §§ 8-11, reguleres én gang årligt den 1. januar.

Stk. 2. Beløbene reguleres med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes afhængig af, om den til grund liggende lønudvikling for beregning af tilpasningsprocenten er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløbsgrænser. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.«

14. § 13, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) Undervisning på folkeskoleniveau og almen voksenuddannelse. Sammen med uddannelsesstøtte til almen voksenuddannelse kan der gives uddannelsesstøtte til forberedende voksenundervisning (FVU) til uddannelsessøgende på 18 og 19 år.«

15. I § 13, stk. 3, og § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 5« til: »§ 7, stk. 6«.

16. § 20 ophæves og i stedet indsættes:

»§ 20. Uddannelsessøgende kan vælge klip fra for en eller flere måneder i støtteåret. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om fravalg af klip, herunder frister for fravalg.

§ 20 a. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, kan udbetales uddannelsessøtte med dobbelt sats i måneden før den første lønperiode.»

17. I § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 2 og 3« til: »§ 7, stk. 3 og 4«.

18. § 24, stk. 1, affattes således:

»Laveste fribeløb udgør:

- 1) 6.370 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU uden for klippekortet.
- 2) 7.870 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet.«

19. I § 24, stk. 5, og § 25, stk. 5, ændres »§ 12, stk. 3« til: »§ 12«.

20. I § 24, stk. 7, nr. 2, 1. pkt., indsættes efter »i henhold til«: »lov om arbejdsskadesikring.«.

21. I § 25, stk. 4, ændres »hver af ansøgers søskende« til: »hvert af forældrenes børn«.

22. I § 25, stk. 7, ændres »navn, adresse og personnummer« til: »navn og adresse«.

23. § 25, stk. 8, nr. 1, affattes således:

»1) om, hvornår forholdene hos kun den ene af forældrene skal lægges til grund for beregning af tillæg til grundstipendiet, jf. stk. 2 og 4,«

24. I § 29, stk. 3, ændres »§§ 2, 2 a, 8, 10 a, 10 b, 11 og 25« til: »§§ 2, 2 a, 8, 10 a, 10 b, 11, 14, 19, stk. 3-4, og 25«.

25. Efter § 38 indsættes:

»Kapitel 10 a

Ansøgning om og udbetaling af uddannelsessøtte m.v.

§ 38 a. Den uddannelsessøgende skal indgive ansøgning og modtage afgørelser og meddelelser om uddannelsessøtte i elektronisk form, jf. §

43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om,

- 1) i hvilke tilfælde ansøgning uanset bestemmelsen i stk. 1 kan indgives i papirform, og
- 2) hvilke afgørelser og meddelelser uanset bestemmelsen i stk. 1 der kan afgives i papirform.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om

- 1) indhold og udformning af ansøgninger,
- 2) frister for ansøgninger,
- 3) frister for indgivelse af oplysninger og
- 4) frister for tilbagebetalinger.

§ 38 b. Uddannelsessøtte udbetales til den uddannelsessøgendes Nemkonto.

Stk. 2. Uddannelsessøtte udbetales forud i månedlige rater, jf. dog §§ 38 c og 38 d, og kan tidligst udbetales fra begyndelsen af den måned, hvor ansøgning om støtte er modtaget

- 1) i styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 38 a, stk. 1, eller
- 2) på uddannelsesinstitutionen eller i styrelsen, jf. regler fastsat i medfør af § 38 a, stk. 2, nr. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne i stk. 2.

§ 38 c. Studielån, der er omfattet af §§ 9 og 10 b, stk. 3, frigives til disposition med et månedligt beløb, jf. § 7, stk. 2 og 5, og udbetales, når den uddannelsessøgende har indgivet en anmodning om udbetaling gennem styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf. Studielån efter § 10 b, stk. 3, der gives sammen med slutlån, jf. § 7, stk. 5, frigives dog først til disposition, når den uddannelsessøgende i samme måned får slutlånet udbetalt, jf. § 38 d.

Stk. 2. Den uddannelsessøgende skal angive, med hvilket beløb det disponible studielån skal udbetales.

Stk. 3. Beløb efter stk. 1, der er til disposition, men ikke er udbetalt, bortfalder ved

- 1) støtteårets udgang,
- 2) afbrud af uddannelsen,
- 3) orlov og
- 4) inaktivitet.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af studielån, herunder om frister, udbetalingstidspunkter, grænse

for mindsteudbetaling og meddelelse om lånebetingelser og vilkår.

§ 38 d. Slutlån, der er omfattet af § 10 frigives til disposition med et månedligt beløb og udbetales, når den uddannelsessøgende har indgivet en anmodning om udbetaling gennem styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Beløb efter stk. 1, der er til disposition, men ikke er udbetalt, bortfalder ved

- 1) støtteårets udgang,
- 2) afbrud af uddannelsen,
- 3) orlov og
- 4) inaktivitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af slutlån, herunder om frister, udbetalingstidspunkter og meddelelse om lånebetingelser og vilkår.

§ 38 e. Den uddannelsessøgende skal oplyse sit personnummer ved ansøgning om uddannelsesstøtte og ved henvendelse til styrelsen i øvrigt.«

26. *§ 39, stk. 1, 1. pkt.*, affattes således:

»Styrelsen kan hos told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og andre myndigheder indhente de oplysninger om den uddannelsessøgende og dennes forældre, der er nødvendige for tildeling, beregning og tilbagebetaling af uddannelsesstøtte, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, bopæl, antallet af ansøgers og dennes forældres børn under 18 år samt opholdsgrundlag for udenlandske statsborgere.«

27. *§ 39, stk. 9*, der bliver stk. 10, affattes således:

»*Stk. 10.* Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger efter stk. 1-4 og kan herunder fastsætte, hvilke oplysninger der skal gives i elektronisk form.«

28. *§ 41* ophæves.

29. *§ 42, stk. 1*, affattes således:

»De afgørelser, som styrelsen kan træffe, kan efter undervisningsministerens bestemmelse

helt eller delvist henlægges til uddannelsesinstitutionerne. Uddannelsesinstitutionen kan indhente de oplysninger, der er nævnt i § 39, stk. 1-3, jf. stk. 9, hvis afgørelserne er henlagt til institutionen. Styrelsen kan bestemme, at en uddannelsesinstitution træffer afgørelser om uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår uddannelse på en anden uddannelsesinstitution.«

30. *§ 43, stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes administration i forbindelse med tildelingen af støtten, og kan herunder fastsætte regler om institutionernes bistand til de uddannelsessøgende i forbindelse ansøgning om og udbetaling af uddannelsesstøtte. Styrelsen kan bestemme, at en uddannelsesinstitution bistår styrelsen på en anden eller flere andre uddannelsesinstitutioners vegne.«

31. I *§ 43 a, stk. 1, 2. pkt.*, ændres », lånedokumenter og ved afgivelse af oplysninger, jf. § 39, stk. 9, nr. 2, 3 og 6« til: »og ved afgivelse af oplysninger«.

32. *§ 62, stk. 7*, ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 10 a, stk. 2, § 10 b, stk. 4, 2. pkt., § 11, stk. 2, § 20, § 20 a og § 62, stk. 7, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7, 11, 12, 16 og 32, træder i kraft den 1. juli 2009.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af SU-lovens § 12, §§ 38 a-38 e, § 39, stk. 10, § 41 og § 43 a, stk. 1, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, 19, 25, 27, 28 og 31, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Reguleringen efter SU-lovens § 12, stk. 3, sker første gang med virkning fra den 1. januar 2009 for de støttesatser og beløbsgrænser, der er nævnt i SU-lovens § 10 a, stk. 1, § 10 b, stk. 2, og § 24, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 9 og 18.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Lovforslagets baggrund
 - 1.1. Forligsaftale om forbedringer på SU-området
 - 1.2. Effektivisering gennem digitalisering af SU
 - 1.3. Udvidelsen af undtagelsen fra 2-årsreglen
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Forhøjelse af det laveste fribeløb
 - 2.2. Forhøjelse af handicaptillægget
 - 2.3. Forhøjelse af stipendietillægget til samboende forsørgere
 - 2.4. SU til forberedende vokseundervisning (FVU) og til almen vokseuddannelse (avu)
 - 2.5. Ophør af muligheden for dobbeltklip
 - 2.6. Digitalisering af SU
 - 2.6.1 Institutionernes nuværende tilrettelæggelse af SU-administrationen
 - 2.6.2. Obligatorisk digital ansøgning om SU
 - 2.6.3. Institutionernes fremtidige deltagelse i administrationen af SU
 - 2.6.4. Afskaffelse af lånebeviser og ny fleksibel udbetaling af studielån
 - 2.6.5. Ændring af visse regler som følge af obligatorisk digital ansøgning om SU
 - 2.6.5.1. Forældreindkomstafhængig SU
 - 2.6.5.2. Ny procedure for tildeling af fødselsklip/rater
 - 2.7. Udvidelse af undtagelserne fra 2-årsreglen
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømessige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Høring
9. Sammenfattende skema

1. Lovforslagets baggrund

1.1. Forligsaftale om forbedringer på SU-området

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået aftale om en række omlægninger på SU-området. Aftaleparterne er enige om, at der med virkning fra den 1. januar 2009 skal ske følgende forbedringer for modtagere af statens uddannelsesstøtte (SU):

- Fribe løbet i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU (det laveste fribe løb), forhøjes med 1.500 kr. fra 6.370 kr. til 7.870 kr. for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser.
- Stipendiet som tillæg til uddannelsessøgende ved videregående uddannelser, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde (handicaptillægget), forhøjes med 750 kr. fra 6.370 kr. til 7.120 kr. om måneden.
- Tillægget til forsørgere, der modtager SU og bor sammen med en SU-modtager (samboende forsørgertillæg), forhøjes fra 715 kr. til 2.000 kr. om måneden.
- 18-19-årige deltagere i forberedende voksenundervisning (FVU) får adgang til SU.

De ovenfor nævnte beløb er angivet med satsen for 2008, der er satsniveauet i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven). Hvis intet andet bemærkes, angives alle beløb herefter ligeledes med satsen for 2008.

I forlængelse af aftalen om SU til 18-19-årige deltagere i forberedende FVU, foreslås det endvidere at udvide mulighederne for SU til almen vokseuddannelse (avu), så der kan gives SU til alle niveauer af avu.

Forslaget om forhøjelse af det laveste månedlige fribe løb var oprindeligt en del af regeringens jobplan og var begrundet i et ønske om at øge arbejdsudbudet. Forslaget blev imidlertid udtaget til særskilt forhandling blandt partierne bag SU-forliget (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Ra-

dikale Venstre), hvor forligspartierne, som ovenfor nævnt, blev enige om at forhøje det laveste fribeløb med 1.500 kr. I forbindelse med forhandlingerne har partierne også drøftet andre muligheder for forbedringer, herunder bedre vilkår for uddannelsessøgende, der på grund af et handicap ikke er i stand til at påtage sig erhvervsarbejde ved siden af studierne, og samboende forsørgere, der begge modtager statens uddannelsessøtte (SU), og disse forbedringer er nu medtaget i lovforslaget.

Det fremgår af aftalen, at forbedringerne finansieres dels ved, at muligheden for, at uddannelsessøgende ved videregående uddannelser kan opspare SU til udbetaling som dobbeltklip i de sidste 12 måneder af uddannelsen, ophører med virkning fra den 1. juli 2009, dels ved effektiviseringsgevinsterne i forbindelse med digitalisering af SU-administrationen, jf. nedenfor.

1.2. Effektivisering gennem digitalisering af SU

Af strategien for digitalisering af den offentlige sektor 2007-2010 "Mod bedre digital service, øget effektivisering og stærkere samarbejde", fremgår det, at mulighederne for at gøre digitale selvbetjeningsløsninger obligatoriske for it-parate grupper, herunder SU-modtagere, skal undersøges. På baggrund heraf igangsatte regeringen i foråret 2007 en analyse af mulighederne for obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgning om SU. Analysen "Digitalisering af Statens Uddannelsessøtte m.v." blev foretaget af Deloitte og forelå i endelig form den 18. september 2007.

Deloitte vurderer, at der er et stort effektiviserings- og digitaliseringspotentiale knyttet til SU-administrationen. SU-ansøgningsprocessen – især for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser – er allerede i høj grad digitaliseret. Det er i dag muligt at søge elektronisk om SU gennem Styrelsen for Statens Uddannelsessøttes (styrelsens) selvbetjeningsystem (minSU), men det er ikke obligatorisk at benytte minSU. I 2007 var der 127.100 brugere af minSU, svarende til 40 pct. af støttemodtagerne. Det gennemsnitlige antal besøg pr. bruger var i 2007 4,5. Der indkom 100.800 ansøgninger gennem minSU, hvilket svarer til en andel på 36 pct. af alle ansøgninger.

Samtidig vurderer Deloitte på baggrund af samtaler med SU-medarbejdere på såvel ungdomsuddannelser som videregående uddannelser, at de uddannelsessøgende generelt set har tilstrækkeligt gode it-færdigheder til at kunne benytte en digital ansøgningsprocedure. Der er dog enkelte grupper uddannelsessøgende, der kan have brug for støtte til at benytte en digital an-

søgningsprocedure, fx på grund af problemer med at læse og forstå dansk.

Den samlede set positive bedømmelse af de uddannelsessøgendes it-kompetencer understøttes af Danmarks Statistiks undersøgelse "Befolkningens brug af internet 2007", der er udarbejdet af Den Digitale Taskforce i forbindelse med forberedelserne til portalen www.borger.dk.

Deloitte konkluderer, at digitalisering i form af obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgning om SU kan gennemføres og kan medføre både effektivisering og bedre brugerbetjening. Deloitte konkluderer endvidere, at mulighederne for digital ansøgning kan optimeres ved at ændre reglerne om SU, herunder reglerne om

- SU til de 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der modtager SU afhængigt af forældrenes indkomst,
- ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption,
- optagelse af studielån og slutlån, og
- uddannelsesinstitutionernes ansvar for varetagelse af SU opgaverne.

De effektiviseringsgevinster, der kan gennemføres på baggrund af analysen, er indarbejdet i finansloven for 2008 og indgår i finansieringen af de forbedringer i SU-systemet, som partierne bag SU-forliget har aftalt. Det er således en forudsætning for aftalen, at effektiviseringsgevinsterne kan realiseres ved digitalisering af SU.

1.3. Udvidelsen af undtagelsen fra 2-årsreglen

Det er en betingelse for at få ret til SU til uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende har haft mindst 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet (2-årsreglen). Undtaget fra 2-årsreglen er uddannelsessøgende, der søger SU til studentereksamen ved Duborg-Skolen i Flensborg. I 2008 åbnede A. P. Møller Skolen i Slesvig, der – ligesom Duborg-Skolen – tilbyder studentereksamen og drives af Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Det foreslås derfor, at uddannelsessøgende, der søger SU til studentereksamen ved A. P. Møller Skolen, ligeledes undtages fra 2-årsreglen.

For at imødekomme et ønske om at forbedre vilkårene for uddannelsessøgende, der har opholdt sig i udlandet sammen med deres forældre, som er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, foreslås det også at undtage denne gruppe uddannelsessøgende fra 2-årsreglen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Forhøjelse af det laveste fribeløb

Det følger af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), at SU tildeles med foreløbige beløb i løbet af støtteåret, der følger kalenderåret. Den endelige tilde-
ling sker efter udgangen af hvert støtteår i forbindelse med indkomstkontrollen. Her sammenholder styrelsen den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtte-
året med årsfribeløbet. Overstiger egenindkomsten den uddannelsessøgendes årsfribeløb, skal den uddannelsessøgende tilbagebetale en del af eller hele den modtagne støtte.

Årsfribeløbet, som egenindkomsten sammenholdes med, er sammensat af de 12 månedlige fribeløb:

- Det laveste fribeløb på 6.370 kr., der gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU, herunder slutlån.
- Det mellemste fribeløb på 15.908 kr., der blandt andet gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende har fravalgt SU eller har orlov fra uddannelsen.
- Det højeste fribeløb på 30.619 kr., der blandt andet gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende er uden for uddannelse.
- Det reducerede fribeløb på 1.143 kr. der gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager handicaptillæg, jf. i øvrigt bemærkningerne under punkt. 2.2.

Det følger af SU-loven, at SU gives uden for klippekortet til uddannelsessøgende, der gennemgår en ungdomsuddannelse, og inden for klippekortet til uddannelsessøgende, der gennemgår en videregående uddannelse eller en privat uddannelse.

Det foreslås, at det laveste månedlige fribeløb for-
højes med 1.500 kr. fra 6.370 kr. til 7.870 kr. for uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet. Herved har de uddannelsessøgende ved videregående uddannelser og private uddannelser mulighed for at påtage sig mere erhvervsarbejde uden at skulle tilbagebetale SU.

Forslaget omfatter ikke en forhøjelse af det laveste fribeløb i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU uden for klippekortet. Det vurderes, at behovet for at kunne tjene mere ved siden af SU ikke er så stort for uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, da de typisk bor hjemme og ikke selv har børn. Der er endvidere et forholdsvis begrænset udbud af studierelevante arbejder for uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser.

Det laveste månedlige fribeløb svarer i dag til, at den uddannelsessøgende kan arbejde i gennemsnit ca.

12 timer om ugen uden at blive mødt med et krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU, hvis time-
lønnen er ca. 115 kr. Hvis det laveste fribeløb forhøjes med 1.500 kr. om måneden, vil den uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet, kunne arbejde i gennemsnit ca. 15 timer om ugen uden at blive mødt med et tilbagebetalingskrav. Det svarer nogen-
lunde til arbejdstiden i et typisk studierelevant job inden for det offentlige såvel som det private arbejdsmarked. Når indkomsten i hele støtteåret sammenholdes med årsfribeløbet, har den uddannelsessøgende også mulighed for at arbejde mere i eksempelvis ferieperioder og mindre i øvrige perioder. En forhøjelse af det laveste fribeløb med 1.500 kr. pr. måned svarer således til, at den uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet, årligt arbejder i én måned på fuld tid og ca. 12 timer om ugen i årets øvrige måneder.

Som en konsekvens af forslaget om forhøjelse af det laveste fribeløb med 1.500 kr. forhøjes også det reducerede fribeløb, der gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende ved en videregående uddannelse modtager handicaptillæg, med 1.500 kr.

2.2. Forhøjelse af handicaptillægget.

Handicaptillægget blev indført ved lov nr. 1225 af 27. december 2003 og gives til uddannelsessøgende i videregående uddannelser, der på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde ved siden af studierne. Handicaptillægget blev fastsat til et beløb, der dengang svarede til det månedlige laveste fribeløb. Samtidig blev fribeløbet i måneder med handicaptillæg reduceret til 1.000 kr. (2004-niveau), så uddannelsessøgende, der modtager handicaptillæg, har mulighed for at have en mindre indkomst, f.eks. i form af renter af formue, evt. hidrørende fra en erstatning, studierelevant arbejde i korte perioder m.m., ved siden af uddannelsesstøtten.

For at forbedre vilkårene for uddannelsessøgende, der modtager handicaptillæg, foreslås det at forhøje det månedlige handicaptillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med 750 kr. fra 6.370 kr. til 7.120 kr. om måneden.

Uddannelsessøgende, der modtager handicaptillæg, vil således kunne modtage 12.127 kr. om måneden i stipendium før skat (almindeligt stipendium på 5.007 kr. plus handicaptillæg på 7.120 kr.). Hertil kommer muligheden for at optage studielån på i alt 2.562 kr. Den uddannelsessøgende, der modtager handicaptillæg har således mulighed for at modtage 14.689 kr. om måneden før skat (inklusive lån).

2.3. Forhøjelse af stipendietillægget til samboende forsørgere.

Med lov nr. 481 af 9. juni 2004 fik forsørgere, der får SU såvel inden for som uden for klippekortet, mulighed for at søge om et supplerende lån på 1.282 kr. om måneden, mens enlige forsørgere og samboende forsørgere, der begge modtager SU, fik mulighed for tillige at søge om et supplerende stipendium på henholdsvis 5.007 kr. og 715 kr. om måneden.

Stipendiet som tillæg til samboende forsørgere på 715 kr. gives efter reglerne i SU-bekendtgørelsens § 22 til uddannelsessøgende, der

- er forsøger til et barn under 18 år,
- bor sammen med barnet, som er tilmeldt samme folkeregisteradresse som den uddannelsessøgende og
- på samme folkeregisteradresse lever i et samlivsforhold med en anden uddannelsessøgende, der med rette er tildelt SU for mindst én måned i det forudgående kvartal.

Det foreslås at forhøje stipendiet som tillæg til samboende forsørgere fra 715 kr. til 2.000 kr. om måneden. Sammen med det almindelige stipendium på 5.007 kr. vil en samboende forsøger således have ret til 7.007 kr. om måneden i stipendium før skat. Hertil kommer muligheden for at optage studielån, herunder supplerende lån til forsørgere på samlet 3.844 kr. om måneden. På denne baggrund har et par, der begge er forsørgere og begge modtager SU, samlet ret til at modtage 21.702 kr. om måneden før skat (inklusive lån).

2.4. SU til forberedende voksenundervisning (FVU) og til almen voksenuddannelse (avu)

SU gives efter de gældende bestemmelser blandt andet til undervisning på folkeskoleniveau og almen voksenuddannelse på samme niveau som folkeskolens afsluttende prøver.

Forberedende voksenundervisning (FVU) blev med lov nr. 487 af 31. maj 2000 indført fra 2001. Undervisningen har til formål at give voksne mulighed for at forbedre og supplere deres grundlæggende færdigheder i læsning, stavning og skriftlig fremstilling samt talforståelse, regning og basale matematiske begreber med henblik på videre uddannelse samt at styrke voksnes forudsætninger for aktiv medvirken i alle sider af samfundslivet. Undervisningen omfatter prøveforberedende enkeltfagsundervisning i de to fag:

- Læsning, stavning og skriftlig fremstilling.
- Talforståelse, regning og basale matematiske begreber.

På baggrund af SU-forliget foreslås det, at deltagelse i FVU kan indgå i opgørelsen af timetallet til SU-

berettigende enkeltfagsundervisning på almen voksenuddannelse (avu). I overensstemmelse med forligsaftalen omfatter forslaget kun SU til 18-19-årige, der deltager i FVU. Denne begrænsning skyldes, at der kun for deltagere, der er fyldt 20 år, findes støtte-mulighed i form af statens voksenuddannelsesstøtte (SVU).

I forbindelse med indførelsen af FVU blev basisundervisningen i dansk og matematik på avu afskaffet, jf. bemærkningerne til lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven).

Det har imidlertid vist sig, at FVU ikke har kunnet erstatte behovet for avu-basisniveau i dansk og matematik. Derfor er der i lov nr. 311 af 30. april 2008 om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven), som noget nyt givet mulighed for udbud af avu-basisniveau i dansk, dansk som andetsprog og matematik. Basisniveau i engelsk, tysk, fransk og grundlæggende it videreføres.

I bemærkningerne til avu-loven (lovforslag nr. L 56 af 26. januar 2008) er FVU og avu-basisniveau angivet som undervisning på elementært/basisniveau, der ligger under niveau G, som svarer til folkeskolens 9. klasse. Hermed er der ikke hjemmel i SU-loven til at give SU til undervisningen på avu-basisniveau.

Basisniveau er en væsentlig forudsætning for, at en gruppe unge kan opnå tilstrækkelig kompetence til at følge undervisningen på de efterfølgende avu-niveauer. Det har også vist sig, at uddannelsesinstitutionerne har indregnet undervisningen på avu-basisniveau i timetallet til SU-berettigende enkeltfagsundervisning til avu. Avu-loven giver også mulighed for at afslutte på et avu-niveau D, der ligger over folkeskolens afsluttende prøver.

Det foreslås på den baggrund at ændre SU-loven, så der kan gives SU til alle niveauer af avu.

2.5. Ophør af muligheden for dobbeltklip

Uddannelsessøgende, der har ret til SU inden for klippekortet, har som udgangspunkt 70 klip til videregående eller privat uddannelse svarende til 70 måneders SU. Til den enkelte videregående eller private uddannelse gives der et antal klip, der svarer til den normerede uddannelsestid målt i måneder, med et tillæg på 12 klip (støttetiden).

Efter de gældende regler har uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet, mulighed for at opspare klip til udbetaling som dobbeltklip inden for de sidste 12 måneder af uddannelsen. De 12 klip, der lægges til den normerede uddannelsestid, kan dog

ikke opspares til udbetaling som dobbeltklip. På den baggrund kan den uddannelsessøgende opspare klip til udbetaling som dobbeltklip ved at fravælge klip i en eller flere måneder eller ved at gennemføre uddannelsen hurtigere end normeret.

Uddannelsessøgende kan endvidere få udbetalt SU med dobbelt sats i den sidste måned før den første praktikperiode, uanset om den uddannelsessøgende har opsparet klip. Har den uddannelsessøgende ikke opsparet klip, udbetales der ikke SU i den første måned efter den sidste praktikperiode i uddannelsen. Det er en betingelse for at få dobbeltklip før den første lønnede praktikperiode, at praktikken er bagudlønnet.

Det foreslås at afskaffe muligheden for at opspare SU til udbetaling som dobbeltklip inden for de sidste 12 måneder af uddannelsen med virkning fra den 1. juli 2009. Uddannelsessøgende, der har opsparet klip, kan til og med juni 2009 stadigvæk få udbetalt dobbeltklip, hvis de opfylder de almindelige betingelser herfor. Klip, der er opsparet, men ikke er udbetalt som dobbeltklip for perioden til og med juni 2009, indgår i klippekortet efter de almindelige regler og kan bruges ved forlænget studietid eller under en ny uddannelse.

Muligheden for at få fødselsklip udbetalt med dobbelt sats og dobbeltklip før den første lønnede praktikperiode foreslås ikke ændret.

2.6. Digitalisering af SU

Med forslaget skal uddannelsessøgende, der søger om SU, benytte styrelsens selvbetjeningssystem (minSU), jf. afsnit 2.6.1, ligesom ansøgere forpligtes til at modtage meddelelser om SU i elektronisk form, jf. afsnit 2.6.2.

Efter de gældende SU regler har styrelsen ikke mulighed for at bemyndige et uddannelsesinstitution til at varetage SU-administrationen på vegne af et andet uddannelsesinstitution. For at skabe mulighed for den forudsatte effektivisering ved digitaliseringen af SU-administrationen på uddannelsesinstitutionerne foreslås det, at der skabes hjemmel til, at styrelsen kan bestemme, dels at en uddannelsesinstitution træffer afgørelser om uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår uddannelse på en anden eller flere andre uddannelsesinstitutioner, dels at en uddannelsesinstitution bistår styrelsen i forbindelse med administration af SU på en anden eller flere andre uddannelsesinstitutioners vegne, jf. afsnit 2.6.3.

I forbindelse med forslaget om obligatorisk digital ansøgning foreslås endvidere en ny, fleksibel låneordning, hvor den uddannelsessøgende selv kan bestemme, hvornår og med hvilket beløb studielån, der er til delt i løbet af støtteåret, udbetales, jf. afsnit 2.6.4.

For at muliggøre obligatorisk digital ansøgning om SU til 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der får SU afhængigt af forældrenes indkomst, og ansøgning om tildeling af ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption, foreslås det at ændre de regler, der i dag forhindrer ansøgning gennem minSU, jf. afsnit 2.6.5. Ændringerne tilsligter ikke at ændre i de uddannelsessøgendes ret til SU, herunder de beløb, de uddannelsessøgende kan modtage i SU, men har til hensigt at øge mulighederne for en digital behandling af ansøgningerne og samtidig begrænse den manuelle sagsbehandling, jf. Deloitte anbefalinger, der fremgår af afsnit 1.2.

2.6.1. Den nuværende tilrettelæggelse af SU-administrationen

SU-administrationen varetages i stor udstrækning decentralt på uddannelsesinstitutionerne. Hovedprincipperne bag decentraliseringen er beskrevet i bemærkningerne til lov nr. 412 af 6. juni 1991 om ændring af lov om statens uddannelsessøtte, hvorefter såvel vejledning, ansøgningsbehandlingen som kompetencen til at træffe afgørelse vedrørende støttetildelingen ligger på institutionerne efter bemyndigelse fra styrelsen, mens støtteberegning og udbetaling ligger i styrelsen.

I dag har styrelsen bemyndiget langt de fleste af de institutioner, der har flere end 200 uddannelsessøgende, til selv at træffe afgørelse om tildeling af SU. Som en del af bemyndigelsen har institutionerne opdateringsadgang til det SU-administrative it-system US2000. En række mindre institutioner har alene forespørgselsadgang til US2000 med henblik på at kunne yde en mere kvalificeret vejledning af den enkelte støttemodtager.

Sammenlagt går 96 pct. af samtlige støttemodtagere på institutioner, der enten er fuldt bemyndiget til at træffe afgørelse eller har forespørgselsadgangen til US2000. 81 pct. af støttemodtagerne er indskrevet på institutioner, der selv varetager stort set hele SU-administrationen.

Siden sommeren 2002 har styrelsen – sideløbende med muligheden for at benytte papiransøgninger – stillet et internetbaseret selvbetjeningssystem (minSU) til rådighed for de uddannelsessøgende. I minSU kan de uddannelsessøgende logge på med pinkode eller digital signatur og søge om SU. 18-19-årige uddannelsessøgende på ungdomsuddannelser har ikke mulighed for at benytte minSU til førstegangsansøgning, jf. afsnit 2.6.5.1.

Gennem minSU har de uddannelsessøgende endvidere adgang til en række informationer om deres SU-

forhold og kan beregne, om de risikerer at skulle betale SU tilbage som følge af høj indkomst. De kan endvidere fravælge SU, søge om forsørgertillæg, søge om SU-lån, genbestille et lånebevis samt søge om ret til befodringsrabat til videregående uddannelse og bestille en kopi af rabatmeddelelsen.

2.6.2. Obligatorisk digital ansøgning om SU

Det foreslås, at det gøres obligatorisk for de uddannelsessøgende at søge om SU gennem minSU. Det vil herefter ikke længere være muligt at indgive ansøgning om SU i papirform. Ansøgninger, der indgives i papirform, vil således som udgangspunkt blive afvist. Indgiver den uddannelsessøgende efterfølgende en korrekt elektronisk ansøgning, vil styrelsen dog kunne tage hensyn til modtagelsestidspunktet for papiransøgningen, hvis der opstår spørgsmål om overholdelse af ansøgningsfrister. Dette svarer til gældende praksis i tilfælde, hvor den først modtagne ansøgning er ufuldstændig, og der efterfølgende indgives en korrekt ansøgning.

Forslaget giver imidlertid også mulighed for helt eller delvist at undtage visse sagstyper, fx hvor ansøgningen skal vedlægges bilag, eller tilrettelægge særlige procedurer for små uddannelsesinstitutioner, der kan have ressourcemæssige problemer med en fuld opkobling til US2000. Der vil også være mulighed for at tage særlige hensyn til mindre grupper af uddannelsessøgende, der har behov for støtte til at benytte digital ansøgning.

Der er i dag udstrakt frihed til at anvende analoge såvel som digitale medier, når borgerne skal kommunikere med det offentlige. Det følger af folketingets ombudsmands udtalelse i FOU nr. 2002.268 om spørgsmålet om obligatorisk digital eksamenstilmelding ved det juridiske fakultet på Københavns Universitet, at den generelle retstilstand er, at elektronisk kommunikation med offentlige myndigheder alene er et tilbud. Det forudsætter lovhjælp til at en myndighed kan kræve elektronisk kommunikation, men borgerne er ikke forpligtet til at anskaffe særligt teknisk udstyr for at kunne kommunikere med en offentlig myndighed.

Med lov nr. 246 af 6. april 2001 indførtes muligheden for digital kommunikation mellem den uddannelsessøgende og låntageren på den ene side og uddannelsesstedet, styrelsen og Finansstyrelsen (Nu Økonomistyrelsen og restanceinddrivelsesmyndigheden) på den anden side, hvilket banede vej for etableringen af minSU, jf. § 43 a i SU-loven. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der i første omgang var tale om en mulighed for den uddannelsessøgende til at

benytte digital kommunikation, men at det senere kunne blive obligatorisk for de uddannelsessøgende at sende og underskrive ansøgninger om SU og ændring af SU, samt at aflevere og underskrive lånebeviser og forskellige oplysninger i elektronisk form. Det vurderes imidlertid nu, at den gældende formulering af SU-lovens § 43 a ikke i sig selv er tilstrækkelig til at hjemle obligatorisk digital ansøgning om SU.

Med lov nr. 567 af 6. juni 2007, der indsatte § 8 a i lov om universiteter (universitetsloven), har ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fået mulighed for at fastsætte regler om pligtmæssig elektronisk kommunikation, herunder at eventuel anvendelse af digital signatur sker på en sikker måde, mellem universitetet og ansøgere til universitets uddannelser og indskrevne uddannelsessøgende, fx i forbindelse med aflevering af skriftlige opgaver, speciale m.v. Bemyndigelsen er endnu ikke udmøntet. Endvidere fastslås det med lov nr. 539 af 8. juni 2006, der nyaffattede § 7 i lov om tinglysning (tinglysningsloven), at dokumenter og påtegninger i tinglysningslovens forstand er digitale, og at tinglysning kun kan ske på grundlag af digitale dokumenter og påtegninger. I begge tilfælde bemyndiges ministeren til at fastsætte nærmere regler, både om hvordan sikker kommunikation opnås, og om den mere præcise igangsætning af det nye system, men ændringerne er ikke sat i kraft endnu.

Det er hensigten at tilrettelægge selvbetjeningssystemet, så den uddannelsessøgende ikke behøver at anskaffe sig særligt teknisk udstyr for at søge om SU eller modtage meddelelser herom. Det vil dog være et krav, at den uddannelsessøgende er i besiddelse af en e-mail adresse og en digital signatur eller en pinkode (den fælleskommunale pinkode).

Selv om de nuværende selvbetjeningsmuligheder i minSU udvides, kan der – som nævnt overfor – fortsat være sagstyper, der ikke fuldt ud kan behandles elektronisk. Det drejer sig især om ansøgninger, hvor det er nødvendigt at vedlægge dokumentation for forhold, som har betydning for retten til SU, herunder blandt andet tillægsklip på grund af sygdom, rådsarbejde eller andre særlige forhold, handicaptillæg og udeboendesats til de 18-19-årige uddannelsessøgende, der som udgangspunkt kun har ret til SU med hjemmeboendesats uanset bopæl. Det foreslås derfor, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, hvornår ansøgning om SU fortsat helt eller delvist kan afleveres i papirform.

For mindre uddannelsesinstitutioner, der ikke har ressourcemæssig kapacitet til en fuld opkobling til det SU-administrative it-system, kan der desuden være behov for at kunne tilrettelægge en alternativ procedu-

re. Dette vil dog ikke nødvendigvis udelukke, at den uddannelsessøgende skal indgive ansøgning om SU gennem minSU.

For at tilgodese uddannelsessøgende med særlige behov, fx stærkt ordblinde uddannelsessøgende eller uddannelsessøgende, der ikke behersker et tilstrækkeligt dansk, foreslås det, at undervisningsministeren får hjemmel til at fastsætte regler om institutionernes bistand til uddannelsessøgende.

Den uddannelsessøgende skal som udgangspunkt selv taste ansøgningen i minSU, men institutionerne forpligtes til at yde den nødvendige vejledning og bistand, så det er muligt for den uddannelsessøgende at benytte minSU. Styrelsen for statens uddannelsessøtte vil fortsat stille vejledning til rådighed både for uddannelsesinstitutionerne og de uddannelsessøgende, lige som styrelsen tilbyder uddannelsesinstitutionerne kurser for SU-medarbejderne, så de kan opfylde vejledningsforpligtelsen.

Uddannelsessøgende, der er bosat i udlandet, kan have problemer med at erhverve en digital signatur eller pinkode. For disse grupper åbner forslaget mulighed for, at ansøgning om SU fortsat kan indgives i papirform, hvis en digital løsning ikke er mulig.

Det foreslås også, at det gøres obligatorisk for den uddannelsessøgende at modtage afgørelser og meddelelser om SU i elektronisk form. Som konsekvens af bemyndigelsen til at fastsætte regler om, at visse ansøgninger fortsat skal indgives i papirform, foreslås det, at undervisningsministeren også kan fastsætte regler om, hvornår afgørelser og meddelelser om SU kan sendes til den uddannelsessøgende i papirform.

Med forslaget åbnes der også mulighed for at gøre elektronisk kommunikation mellem den uddannelsessøgende eller låntager og Økonomistyrelsen eller restanceinddrivelsesmyndigheden obligatorisk. Regler om kommunikation med Økonomistyrelsen eller restanceinddrivelsesmyndigheden fastsættes efter forhandling med finansministeren og skatteministeren og skal tilgodese samme hensyn som ovenfor nævnt.

2.6.3. Institutionernes fremtidige deltagelse i administrationen af SU

De effektiviseringsgevinster, der kan opnås ved den obligatoriske digitalisering af SU-ansøgninger er lagt til grund for lovforslaget og indarbejdet i finansloven for 2008. Effektiviseringsgevinsten hos uddannelsesinstitutionerne udgør 11,6 mio. kr. i 2009 stigende til 50,1 mio. kr. i 2011. Heraf er effektiviseringsgevinster svarende til i alt 39,6 mio. kr. forudsat gennemført ved selve digitaliseringen, og effektiviseringsgevinster svarende til 10,5 mio. kr. er forudsat gennemført

ved implementering af såkaldt best practice på uddannelsesinstitutionerne og ved, at uddannelsesinstitutionerne samarbejder om deltagelsen i administrationen af SU, jf. afsnit. 3.

Effektiviseringsgevinsten ved selve digitaliseringen opnås ved, at de uddannelsessøgende selv indtaster ansøgningen i minSU, ved at selve SU-afgørelsen i højere grad automatiseres og ved effektivisering af vejledningen. Automatiseringen af SU-afgørelsen sker ved, at oplysninger, som ligger til grund for SU-afgørelsen, og som før digitaliseringen skulle fremgå af ansøgningen og indtastes i US2000, hentes fra andre offentlige myndigheders registre og fra uddannelsesinstitutionernes studieadministrative registre.

Den centrale vejledning af de uddannelsessøgende skal effektiviseres gennem forbedring af selvbetjeningssystemet og af styrelsens vejledning på styrelsens hjemmeside. En stor del af vejledningen forbliver imidlertid på uddannelsesinstitutionerne. Det gælder både den generelle vejledning om støtteregler og vejledningen i forbindelse med ansøgning gennem minSU. Særligt vejledning og hjælp med ansøgningen for grupper af uddannelsessøgende med særlige behov, såsom stærkt ordblinde og uddannelsessøgende, der ikke behersker et tilstrækkeligt dansk, bliver en væsentlig opgave for uddannelsesinstitutionerne. Det foreslås derfor, at undervisningsministeren får hjemmel til at fastsætte regler om uddannelsesinstitutionernes bistand til de uddannelsessøgende i forbindelse med ansøgning om og udbetaling af SU.

En forudsætning for digitaliseringen og effektiviseringen er en ændring af uddannelsesinstitutionernes deltagelse i administrationen af SU. Det vil medføre behov for kompetenceudvikling af uddannelsesinstitutionernes medarbejdere, arbejdsprocesudviklinger og en effektiv kommunikationsstrategi over for både uddannelsessøgende og ansatte.

Det er endvidere en forudsætning, at uddannelsesinstitutionerne får øget mulighed for samarbejde om SU-administrationen. Det foreslås derfor, at styrelsen skal kunne godkende, at en uddannelsesinstitution varetager SU-opgaver for en anden eller flere andre institutioner, herunder træffer afgørelser for studerende på disse institutioner. Forslaget skal også ses i lyset af de store institutionelle ændringer, der er besluttet med oprettelse af professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Tilrettelæggelsen af uddannelsesinstitutionernes deltagelse i SU-administrationen skal fortsat være institutionernes ansvar. Beslutninger herom træffes i de selvejende institutioner af bestyrelsen og den øvrige ledelse. I det omfang folkeskoler deltager i SU-admi-

nistrationen, ligger ansvaret hos kommunalbestyrelserne. De overordnede rammer for tilrettelæggelsen af uddannelsesinstitutionernes arbejde med SU-administrationen fremgår af SU-loven og SU-bekendtgørelsen, jf. blandt andet ovenfor om uddannelsesinstitutionernes bistand til de uddannelsessøgende. Styrelsen vil derudover beskrive de opgaver som institutionerne skal varetage i forbindelse med den obligatoriske digitalisering af SU. Opgaverne skal afstemmes efter institutionernes administrative kapacitet, og i forbindelse hermed vil styrelsen beskrive myndighedskravene for varetagelsen af opgaverne, herunder krav til de studieadministrative systemers levering af oplysninger i forbindelse med støttetildelingen.

Styrelsen har på den ovennævnte baggrund anmodet konsulentfirmaet Deloitte om dels at analysere funktionaliteten af uddannelsesinstitutionernes studieadministrative systemer, herunder i hvilket omfang systemerne i dag understøtter SU-administrationen eller kan bringes til at gøre det inden for den angivne frister, dels ved besøg på udvalgte institutioner at beskrive best practice på institutionerne, herunder foreslå ændringer i styrelsens ydelser over for institutionerne, som institutionerne ønsker gennemført. Deloitte's rapport forventes at være færdig inden udgangen af 2008.

Den obligatoriske digitalisering forudsættes at få virkning for ansøgninger om SU, der indgives efter den 1. juli 2009. Den fulde digitalisering forudsættes ligesom effektiviseringerne af SU-administrationen i forbindelse med digitaliseringen gennemført i perioden 2009-2011, jf. bemærkningerne til afsnit 3.

2.6.4. Afskaffelse af lånebeviser og ny fleksibel udbetaling af studielån

Efter de gældende regler tildeles studielån efter ansøgning i månedlige rater på 2.562 kr. sammen med stipendium. Studielån kan ikke tildeles i måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke er tildelt stipendium. Når studielånet, herunder eventuelt det supplerende studielån, er tildelt, sender styrelsen et lånebevis til den uddannelsessøgende, som skal underskrives og returneres til styrelsen, før studielånet kan udbetales i månedlige rater.

Efter gældende regler udsendes lånebeviset kun, hvis den uddannelsessøgende søger om lån. Søger den uddannelsessøgende efterfølgende om ændring af tildelingen, udsendes der kun et supplerende lånebevis, hvis ændringen medfører mulighed for et større lån. Hvis uddannelsen afbrydes, støtteperioden afkortes eller lån fravælges, udsendes der ikke nyt lånebevis. Der sker altså ikke nedskrivning af lånebeløb på låne-

beviset. Har styrelsen ikke modtaget lånebeviset den 20. december i støtteåret, mister den uddannelsessøgende retten til at få lånet udbetalt for det pågældende år.

Ordningen har været kritiseret for manglende fleksibilitet og for at anspore til unødvendig stor låneoptagelse, idet det ikke er muligt at vælge en lavere månedlig udbetaling end 2.562 kr. Låneoptagelsen kan dog reduceres ved at fravælge månedsrater, men fravalgte rater kan ikke fortrydes, og der kan generelt ikke søges med tilbagevirkende kraft, hvilket har været en ulempe for uddannelsessøgende, der uforudset får en ekstraudgift.

I forbindelse med forslaget om obligatorisk digital ansøgning foreslås det at etablere en ny, fleksibel ordning for udbetaling af studielån, hvorefter den uddannelsessøgende gennem minSU selv kan vælge, hvor stor en del af det tildelte og til disposition frigivne lån, der udbetales.

Udgangspunktet for ordningen er, at der gives tilsgået om lån for hvert støtteår med en bestemt månedlig lånesats ligesom efter gældende ret. Lånetilsagnet vil fremgå af støttemeddelelsen, men lånet udbetales ikke. Udbetaling kræver, at den uddannelsessøgende bruger minSU og bestiller en enkeltudbetaling eller angiver en udbetalingsplan (fx en månedlig udbetaling med selvvalgt beløb). Det disponible beløb på lånekontoen opskrives hver måned med den månedlige lånesats. Der kan ikke bestilles udbetalinger, der overstiger det disponible beløb. Ved udgangen af hvert støtteår bortfalder det ubenyttede disponible lånebeløb. Ubenyttede disponible beløb foreslås også at bortfalde i forbindelse med afslutning/afbrud af uddannelse, orlov fra uddannelsen og inaktivitet.

Vilkårene for tildeling af lån, herunder forrentning og tilbagebetaling, ændres ikke. Den uddannelsessøgende opnår alene større fleksibilitet i forhold til udbetaling af lån.

Som en konsekvens af indførelsen af obligatorisk digital låneansøgning og anmodning om udbetaling gennem minSU kan lånebeviset udgå. Lånebeviset fungerer ikke som et gældsbevis, idet beløbet, som fremgår af lånebeviset, ikke nødvendigvis er det beløb, som skyldes, fx hvis den studerende har valgt SU fra. I tilfælde af problemer med tilbagebetaling af et lån, vil situationen være lige som i dag. Det vurderes således, at de registreringer, der vil være i den nye ordning med fleksible lån, vil være et tilstrækkeligt grundlag for statens tilbagebetalingskrav. Hermed fjernes samtidig en væsentlig barriere for indførelsen af obligatoriske digital ansøgning.

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

*2.6.5. Ændring af visse regler som følge af obligatorisk digital ansøgning om SU**2.6.5.1. Forældreindkomsthængig SU*

Det følger af SU-lovens § 2, stk. 2, at 18-19-årige uddannelsessøgende, der får SU til en ungdomsuddannelse (uden for klippekortet), har ret til et grundstipendium. Derudover er der eventuelt mulighed for et tillæg, hvis størrelse er afhængig af forældrenes indkomst. Med forældre menes biologiske forældre eller adoptivforældre.

Forældrenes indkomstgrundlag består af personlig indkomst, eventuel positiv kapitalindkomst og aktieindkomst, og der foretages fradrag i forældreindkomsten for ansøgers søskende under 18 år.

Som udgangspunkt lægges begge forældres indkomstgrundlag til grund, men undervisningsministeren kan efter SU-lovens § 25, stk. 8, nr. 1, fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal lægges sammen. Det følger således af SU-bekendtgørelsens § 32, at kun indkomstforholdene hos den ene af forældrene lægges til grund, hvis forældrene har forskellig folkeregisteradresse og ikke er gift med hinanden eller er separerede.

SU-bekendtgørelsens § 32, regulerer også, hvilket indkomstgrundlag der skal lægges til grund for beregningen, hvis forældrene indkomstgrundlag ikke skal lægges sammen. Det følger heraf, at indkomstforholdene hos den af forældrene, der senest har haft forældremyndigheden alene, lægges til grund. Hvis ingen af forældrene har haft forældremyndigheden alene, bruges indkomstforholdene for den af forældrene, som den uddannelsessøgende bor hos på det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende første gang opnår ret til uddannelsesstøtte til en ungdomsuddannelse. Bor den uddannelsessøgende ikke hos en af forældrene på dette tidspunkt, bruges indkomstforholdene for den af forældrene, som den uddannelsessøgende før dette tidspunkt senest har boet hos. Hvis ingen af disse forhold gør sig gældende, bruges indkomstforholdene for den af forældrene, som den uddannelsessøgende er nærmest knyttet til på det tidspunkt, hvor den uddannelsessøgende første gang opnår ret til uddannelsesstøtte til en ungdomsuddannelse.

Registrering af separation og forældremyndighed i CPR blev først påbegyndt den 27. maj 2004, og oplysningerne om separation og forældremyndighed kan herudover være forældede eller mangelfulde. Endvidere kan ansøger have søskende, som ikke er registreret i CPR. Derfor kan styrelsen i dag ikke lægge oplysninger om separation og forældremyndighed i CPR til grund ved behandling af ansøgning om forældreafh-

hængig SU. I det omfang forældrene har indkomst fra udlandet, Færøerne og Grønland kan styrelsen heller ikke indhente disse oplysninger elektronisk fra SKAT. Derfor skal den uddannelsessøgende i dag ved ansøgning om SU give oplysning om civilstandsforhold, søskende til den uddannelsessøgende og forældrenes udenlandske indkomst, og forældrene skal under strafansvar ved deres underskrift bekræfte, at oplysningerne er rigtige. Særligt kravet om forældrenes underskrift har medført, at det ikke hidtil har været muligt for de 18-19-årige uddannelsessøgende at søge SU til en ungdomsuddannelse gennem minSU.

Det foreslås at justere SU-lovens § 25, stk. 8, der giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om, hvornår forældrenes indkomstgrundlag ikke skal lægges sammen. Herved åbnes der mulighed for at justere SU-bekendtgørelsens regler om, hvornår forholdene hos kun den ene af forældrene skal lægges til grund for beregning af tillæg til grundstipendiet. For at muliggøre elektronisk ansøgning er det hensigten at udnytte hjemlen, så kun indkomsten hos den ene af forældrene lægges til grund, hvis forældrene ikke har samme bopæl. En sådan regel ligger tæt op ad de gældende regler, idet det må formodes, at forældre, der ikke bor sammen, oftest ikke er gift med hinanden eller er separerede. Der kan dog være forældre, som er gift med hinanden, men ikke bor sammen, og hvor styrelsen som udgangspunkt må vælge, hvilken indkomst der lægges til grund.

Hvis kun indkomsten hos den ene af forældrene skal lægges til grund for støttetildelingen, er det hensigten at vælge den af forældrene, hos hvem den uddannelsessøgende bor. Dette formodes ikke at afvige væsentlig fra de gældende regler, idet det må formodes, at den studerende oftest bor hos den af forældrene, der har haft forældremyndigheden. Hvis forældrene har haft fælles forældremyndighed, er det ifølge de gældende regler alligevel hovedsageligt den studerendes bopælskriterium, der lægges til grund for udvælgelsen.

Er den uddannelsessøgende flyttet hjemmefra, er det hensigten at lægge indkomsten hos den af forældrene, som den studerende senest har boet hos, til grund. Har den uddannelsessøgende senest boet sammen med begge forældre, der efterfølgende er flyttet fra hinanden, kan der lige som i dag gives mulighed for, at ansøger manuelt angiver tilknytning.

I forbindelse hermed foreslås det, at den eksisterende hjemmel til at indhente oplysninger, der er nødvendige for støttetildeling m.v., udvides til også at omfatte indhentelse af oplysninger fra CPR om forældrenes bopæl. På baggrund af indkomstoplysningerne fra

SKAT samt oplysningerne fra CPR om ansøgers og dennes forældres bopæl og om ansøgers og denne forældres børn vil det herefter være muligt at foretage en automatisk beregning af det forældreindkomstafhængige tillæg til grundstipendiet, hvorfor forældrenes underskrift overflødiggøres.

Oplysninger om forældrenes indkomst og bopæl videregives først til den uddannelsessøgende, når denne får meddelelse om styrelsens afgørelse. Efter persondatalovens regler vil det derfor ikke være nødvendigt at indhente forældrenes samtykke til, at styrelsen kan indhente forældrenes indkomst- og bopælsoplysninger, når blot der er hjemmel hertil. Idet der er tale om indsamling af personoplysninger fra andre end den registrerede, stiller persondataloven derimod krav om, at forældrene skal oplyses om, at styrelsen indhenter indkomst- og bopælsoplysningerne fra SKAT og CPR. Oplysningspligten forventes opfyldt ved, at styrelsen i forbindelse med den 18-19-årige uddannelsessøgendes ansøgning om SU sender et brev til forældrenes folkeregisteradresse.

Hvis det ikke er muligt at indhente indkomstoplysninger fra SKAT, kan styrelsen som udgangspunkt tildele SU med grundstipendiet. Indsender den uddannelsessøgende efterfølgende dokumentation for forældrenes indkomst, fx indkomst fra udlandet, Grønland eller Færøerne, kan styrelsen foretage en ny støtteberegning af tillægget til grundstipendiet på baggrund heraf.

2.6.5.2. Ny procedure for tildeling af fødselsklip/rater

Uddannelsessøgende, der får børn, mens de opfylder de generelle støttebetingelser i SU-lovens § 2, har ret til ekstra SU. Som udgangspunkt har moderen ret til 12 måneders ekstra SU, mens faderen har ret til 6 måneders ekstra SU. Når den uddannelsessøgende får ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption, stilles der ikke krav om, at den uddannelsessøgende opfylder kravet om studieaktivitet, jf. SU-bekendtgørelsens §§ 1 og 2.

På ungdomsuddannelser gives den ekstra SU i form af fødselsrater, jf. lovens § 14, mens den på videregående uddannelser gives som fødselsklip, jf. lovens § 19. Udbetalingen af fødselsklip/rater sker på baggrund af den uddannelsessøgendes ansøgning bilagt dokumentation for, at ansøger er blevet (vil blive) mor eller far til et barn på et givet tidspunkt. Dokumentationen vil typisk være en kopi af en fødsels- eller adoptionsattest, en faderskabsblanket eller – for moderen – en vandrejournale. Kravet om dokumentation

for fødsel/adoption har hidtil forhindret elektronisk ansøgning om fødselsklip/rater gennem minSU.

For at muliggøre obligatorisk digital ansøgning om fødselsklip/rater foreslås det at ændre proceduren for tildeling af fødselsklip/rater, så fødselsklip/rater fremover først tildeles foreløbigt på baggrund af en digital ansøgning, hvor den uddannelsessøgende selv angiver fødselstidspunkt eller termin. Herefter tildeles fødselsklip/rater endeligt, når styrelsen ved automatisk opslag i CPR har fået bekræftet, at den uddannelsessøgende er blevet far eller mor til et barn. Dette forudsætter, at der skabes hjemmel til, at styrelsen kan rejse krav om tilbagebetaling af fødselsklip/rater, der ikke kan tildeles endeligt. Selve betingelserne for ret til fødselsklip/rater berøres ikke af ændringerne.

2.7. Udvidelse af undtagelserne fra 2-årsreglen

Det er en betingelse for at få SU til en uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger eller har ret til SU i henhold til EU-retten eller EØS-aftalen. For at sikre, at SU til uddannelse i udlandet kun tildeles uddannelsessøgende, der ved at have boet i Danmark i en periode har opnået tilknytning til Danmark, blev SU-loven i 2002 ændret (lov nr. 416 af 6. juni 2002). Herved blev det en betingelse for at få ret til SU til uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende har haft 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet (2-årsreglen). Efter de gældende regler er uddannelsessøgende, der søger om SU til studentereksamen ved Duborg-Skolen i Flensborg, undtaget fra 2-årsreglen, idet de anses for at opfylde kravet om tilknytning til Danmark uanset bopæl.

I 2008 åbnede A. P. Møller Skolen i Slesvig. Skolen drives på samme måde som Duborg-Skolen af Dansk Skoleforening for Sydslesvig og tilbyder studentereksamen. Det foreslås, at undtagelsen fra 2-årsreglen også skal omfatte uddannelsessøgende, der tager studentereksamen ved A. P. Møller Skolen i Slesvig. Efter SU-bekendtgørelsens § 57, stk. 6, gives der ikke SU til første år af gymnasieuddannelse ved Duborg-Skolen. Det er hensigten at udvide bestemmelsen, så der heller ikke gives SU til første år af gymnasieuddannelse ved A. P. Møller Skolen. Gymnasieelever ved A. P. Møller Skolen vil således tidligst få ret til SU i 2009.

I 2000 blev lov om Det Centrale Personregister ændret, så personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, aldrig skal registreres som udrejst i CPR, jf. CPR-lovens § 24, stk. 5, jf. dog § 25, stk. 1, for så vidt angår flytninger til et andet nordisk land. Dette gælder endvidere for den udsendtes

familie i henhold til § 24, stk. 6, (for børns vedkommende når de er under 18 år, hvis de har bopæl hos forældrene). Det betyder fulde rettigheder i forhold til lovgivningen herom til sygesikring, bevarelse af retten til folketingsvalg, folkeafstemninger, valg til kommunale og regionale råd og valg af danske medlemmer af Europa-parlamentet, samt fuld skattepligtig i Danmark.

For at bringe SU-loven i overensstemmelse med intentionerne bag CPR-loven, foreslås det at undtage uddannelsessøgende, der ikke er registreret i CPR som udrejst, jf. CPR-lovens § 24, stk. 5 og 6, fra 2-årsreglen.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forhøjelsen af det laveste månedlige fribeløb med 1.500 kr. for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser og ved private uddannelser skønnes at indebære en udgift (i 2008-prisniveau) på 35,0 mio. kr. i 2009 og 57,0 mio. kr. i 2010 og i årene herefter. Udgifterne omfatter færre fravalg af klip og fra 2010 et fald i omfanget af for meget udbetalt støtte (indkomstkontrolkrav). Forhøjelsen af det månedlige handicap-tillæg med 750 kr. skønnes at indebære en udgift på 9,0 mio. kr. i 2009 og i årene herefter. Det månedlige tillæg til samboende forsørgere forhøjes med 1.285 kr., hvilket indebærer en udgift på ca. 20,0 mio. kr. i

2009 og i årene herefter. Endelig vil 18-19-årige deltagere i forberedende voksenundervisning (FVU) kunne få SU, hvilket skønnes at indebære en udgift på 0,8 mio. kr. i 2009, 2,7 mio. kr. i 2010, 3,6 mio. kr. i 2011 og herefter 5,0 mio. kr. årligt.

Under forudsætning af, at halvdelen af de uddannelsessøgende ved videregående uddannelser, der i dag potentielt er begrænsede af fribeløbsreglerne, udnytter det fulde ekstra fribeløb til øget erhvervsarbejde, vil det svare til et øget arbejdsudbud på ca. 1.800 årsværk.

Udgifterne finansieres dels ved en besparelse på uddannelsesstedernes taxametre svarende til den skønnede effektiviseringsgevinst ved SU-digitaliseringen, dels ved at dobbeltklipordningen bortfalder. Effektiviseringsgevinsten som følge af SU-digitaliseringen udgør 11,6 mio. kr. i 2009, 32,4 mio. kr. i 2010 og 50,1 mio. kr. i årene herefter. Bortfaldet af dobbeltklipordningen skønnes at indebære en besparelse på 21,6 mio. kr. i 2009 og 56,0 mio. kr. i årene herefter.

Effektiviseringsgevinsten som følge af SU-digitaliseringen udgør 39,6 mio. kr. fuldt indfaset i 2011. På vejledningsdelen og ved anvendelse af best-practice og samarbejde mellem flere uddannelsesinstitutioner om varetagelse af SU-administrationen kan der opnås en effektiviseringsgevinst på 10,5 mio. kr. fuldt indfaset i 2011 på uddannelsesinstitutionerne.

De økonomiske konsekvenser er opsummeret i nedenstående tabel.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige, mio. kr. i 2008-priser

	2009	2010	2011	2012	2013
Udgifter	64,8	88,7	89,6	91,0	91,0
1.500 kr. i fribeløb + 750 kr. i handikap-tillæg	44,0	66,0	66,0	66,0	66,0
Samboendetillæg	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Mulighed for SU til FVU for 18-19-årige	0,8	2,7	3,6	5,0	5,0
Finansiering	33,2	88,4	106,1	106,1	106,1
SU-digitalisering	11,6	32,4	50,1	50,1	50,1
Afskaffelse af dobbeltklip	21,6	56,0	56,0	56,0	56,0
Overskud	-31,6	-0,3	16,5	15,1	15,1

Endelig forudsættes der en portobesparelse på 4,2 mio. kr. årligt hos styrelsen som følge af SU-digitaliseringen. Portobesparelsen anvendes til finansiering af implementerings- og driftsomkostningerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

SU-digitaliseringen indebærer, at alle ansøgninger om SU-støtte som udgangspunkt vil blive indgivet via selvbetjeningsystemet minSU. De uddannelsessøgende vil således kunne søge om støtte på det tidspunkt af døgnet, som passer den uddannelsessøgende bedst, og sagsbehandlingen vil være digitaliseret. De uddannelsessøgende vil få en bedre vejledning og typisk opleve en hurtigere sagsbehandlingstid.

6. *Miljømæssige konsekvenser*

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. *Forholdet til EU-retten*

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. *Høring*

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.: Akademikernes Centralorganisation, Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, Børne- og ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), C3, CIRIUS, Danmarks Erhvervsskoleforening, Danmarks Erhvervsskoler, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Konservative Studerende, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Lærerforening, Danmarks Medic- og Journalisthøjskole, Danmarks Skolelederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Handel og Service (DHS), Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Landbrugsskoler, Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolerne Bestyrelsesforening, Erhvervsskolerne Elevorganisation, Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA), Foreningen af private, selvejende gymnasier, studenter- og hf-kurser, Foreningen af Skoleledere ved de tekniske skoler, Foreningen af Uddannelses- og Erhvervsvejledere ved Tekniske Skoler, Foreningen for Danske Landbrugsskoler, Frit Forum – Socialdemo-

kratiske Studerende, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE), Gymnasieelevernes Landsorganisation, Gymnasierne Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS-A), Handelsskolernes Forstander- og inspektørforening, Handelsskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Håndværksrådet, Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelser (HFI), Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kulturministeriets Rektorer, Københavns Kommune, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Landssammenslutningen af Kursusstuderende, Lederforeningen (VUC), Lederforsamlingen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Nævnet om Støtteberettigende Uddannelser i Udlandet, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rigsrevisionen, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (REVE), Rådet for større IT-sikkerhed, Sammenslutningen af ledere ved skolerne for de grundlæggende sosu-uddannelser, Socialpædagogernes Landsforbund, Studenterrådgivningen, Studierådet for Ingeniørstuderende i Danmark, Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf, SU-rådet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning og VUC Bestyrelsesforening.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Statslige mindreudgifter som følge af SU-digitalisering og afskaffelse af dobbeltklipordningen på årligt i alt 33,2 mio. kr. i 2009, 88,4 mio. kr. i 2010 og 106,1 mio. kr. fra 2011 og frem	Statslige merudgifter som følge af aftalen om omlægninger på SU-området på årligt i alt 64,8 mio. kr. i 2009, 88,7 mio. kr. i 2010, 89,6 mio. kr. i 2011 og 91,0 mio. kr. fra 2012 og frem.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mere effektiv digital behandling af ansøgning om SU.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	De uddannelsessøgende vil kunne søge om støtte alle døgnet 24 timer og sagsbehandlingen vil være digitaliseret. De uddannelsessøgende vil få en bedre vejledning og typisk opleve en hurtigere sagsbehandlingstid.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det er en betingelse for at få SU til en uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger eller har ret til SU i henhold til EU-retten eller EØS-aftalen. Retten til SU til uddannelse i udlandet er dog begrænset af SU-lovens § 2, stk. 3, hvorefter SU til uddannelse i udlandet kun kan tildeles uddannelsessøgende, der har haft 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet (2-årsreglen). Det følger imidlertid af SU-lovens § 2, stk. 3, 2. pkt., at uddannelsessøgende, der søger om SU til studentereksamen ved Duborg-Skolen i Flensborg er undtaget fra 2-årsreglen, idet de anses for at opfylde kravet om tilknytning til Danmark uanset bopæl.

Den nye A. P. Møller Skole i Slesvig, der åbnede i efteråret 2008, tilbyder studentereksamen og drives lige som Duborg-Skolen i Flensborg af Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Med den foreslåede ændring af SU-lovens § 2, stk. 3, 2. pkt., vil uddannelsessøgende, der tager studentereksamen ved A. P. Møller Skolen i Slesvig også blive undtaget fra 2-årsreglen. Det følger af SU-bekendtgørelsens § 57, stk. 6, at der ikke

gives SU til det første år af gymnasieuddannelse ved Duborg-Skolen. Det er hensigten, at udvide SU-bekendtgørelsens § 57, stk. 6, så der heller ikke gives SU til første år af gymnasieuddannelse ved A. P. Møller Skolen. Da A. P. Møller Skolen åbnede i 2008 vil der derfor tidligst kunne gives SU til gymnasieuddannelsen ved A. P. Møller Skolen i 2009.

Til nr. 2

Det foreslås at undtage uddannelsessøgende, der ikke er registreret som udrejst, jf. § 24, stk. 5 og 6, i lov om Det Centrale Personregister, fra kravet om 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet som betingelse for retten til SU til uddannelse i udlandet (2-årsreglen). Herved bringes SU-loven i overensstemmelse med intentionerne bag lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven).

I 2000 blev lov om Det Centrale Personregister ændret, så personer, der er ansat i den danske stat og beordret til tjeneste uden for riget, aldrig skal registreres som udrejst i CPR, jf. CPR-lovens § 24, stk. 5, jf. dog § 25, stk. 1, for så vidt angår flytninger til et andet nordisk land. Dette gælder endvidere for den udsendtes familie i henhold til § 24, stk. 6, (for børns vedkommende, når de er under 18 år, hvis de har bopæl hos

forældrene). Det betyder fulde rettigheder i forhold til lovgivningen herom til sygesikring, bevarelse af retten til folketingsvalg, folkeafstemninger, valg til kommunale og regionale råd og valg af danske medlemmer af Europa-parlamentet, samt fuld skattepligtig i Danmark.

For så vidt angår flytninger til et andet nordisk land følger det af CPR-lovens § 25, stk. 1, at CPR-lovens § 24, stk. 5 (og dermed også stk. 6) ikke finder anvendelse, hvis det andet nordiske indflytningsland bestemmer, at vedkommende efter landets folkeregistreringsregelsæt skal registreres som indrejst. Dette kan eksempelvis komme på tale for militærfolk, der arbejder i et andet nordisk land.

Forslaget vil kun have relevans for udsendte på chef-niveau og deres familie, der er udsendt efter ændringen af CPR-loven i juli 2000. Udsendte på fuld-mægtighedsniveau og derunder er omfattet af en turnusforpligtelse som veksler mellem ude- og hjemmeposteringer, og familien vil således i langt de fleste tilfælde kunne opfylde bopælskravet i SU-loven.

Til nr. 3

Som følge af forslaget i § 1, nr. 25, om fleksible udbetaling af studielån foreslås det præciseret i SU-lovens § 7, at studielån efter SU-lovens § 9 kun tildeles for måneder, hvor den uddannelsessøgende også er tildelt stipendium. Bestemmelsen svarer til gældende ret og ændrer således ikke ved de uddannelsessøgendes retsstilling.

Til nr. 4

Det foreslås at ændre SU-lovens § 8, stk. 4, nr. 2, om, at den uddannelsessøgende skal opgive forældrenes navn, adresse og personnummer, så den uddannelsessøgende ikke længere skal opgive forældrenes personnumre i forbindelse med ansøgning om SU med udeboendesats. Dels er oplysningen ikke nødvendig for at træffe afgørelse om SU med udeboendesats, dels er det betænkeligt, at den uddannelsessøgende forpligtes til at oplyse forældrenes personnumre, uden at forældrene selv involveres i ansøgningsprocessen. Ændringen har ingen materielle konsekvenser for den uddannelsessøgendes ret til SU med udeboendesats. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 22.

Til nr. 5, 8, 10, 15 og 17

Forslaget er en konsekvens af § 1, nr. 3.

Til nr. 6

På baggrund af forligsaftalen, jf. afsnit 1.1. i de almindelige bemærkninger, foreslås det, at satsen for

handicaptillæg, jf. SU-lovens § 7, stk. 2, der bliver stk. 3, forhøjes med 750 kr. fra 6.370 kr. til 7.120 kr.

Til nr. 7, 11-12 og 32

Forslaget er en konsekvens af § 1, nr. 16.

Til nr. 9

På baggrund af forligsaftalen, jf. afsnit 1.1. i de almindelige bemærkninger, foreslås det, at satsen for tillæg til uddannelsessøgende, der er forsørgere og bor sammen med en anden uddannelsessøgende, der modtager SU, jf. SU-lovens § 7, stk. 3, nr. 2, der bliver stk. 4, nr. 2, forhøjes med 1.285 kr. fra 715 kr. til 2.000 kr. Forslaget indeholder endvidere en konsekvensændring som følge af § 1, nr. 3.

Til nr. 13

Nyaffattelsen af SU-lovens § 12 svarer til gældende formulering af SU-lovens § 12, stk. 3. Nyaffattelsen er en konsekvens af det i § 1, nr. 25 foreslåede nye kapitel 10 a om ansøgning om og udbetaling af SU, herunder om obligatorisk digital ansøgning.

Til nr. 14

Ifølge lovens § 13, stk. 1, nr. 1, kan der gives uddannelsesstøtte uden for klippekortet til undervisning på folkeskoleniveau og almen voksenuddannelse på samme niveau som folkeskolens afsluttende prøver.

Bestemmelsen foreslås ændret, så der også vil kunne gives uddannelsesstøtte til almen voksenuddannelse (avu), selv om niveauet ikke svarer til folkeskolens afsluttende prøver. Der skal således kunne gives SU til basis-niveau i de fag, hvor dette niveau findes, og til det nye niveau D, der ifølge bemærkningerne til avu-reformen, jf. lov nr. 311 af 30. april 2008 (lovforslag nr. L 56, fremsat den 24. januar 2008), svarer til erhvervsuddannelsernes grundfag D.

På baggrund af forligsaftalen, jf. afsnit 1.1. i de almindelige bemærkninger, foreslås det, at der sammen med uddannelsesstøtte til avu kan gives uddannelsesstøtte til forberedende voksenundervisning (FVU) til uddannelsessøgende på 18 og 19 år.

Til nr. 16

(Til § 20)

Uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet, får et antal klip, der svarer til den normerede uddannelsestid målt i måneder, med et tillæg på 12 klip (støttetiden). Klip, der er valgt fra, og klip, der i øvrigt er sparet op i uddannelsen eller en forudgående gennemført uddannelse, kan efter SU-lovens § 20, stk. 2-4, udbetales månedsvis sammen med sædvanlige klip (dobbeltklip) inden for de sidste 12 måneder af

uddannelsen. De 12 klip, der lægges til den normerede uddannelsestid, kan dog ikke opsøres til udbetaling som dobbeltklip. Med forslaget ophæves SU-lovens § 20, hvorved muligheden for at få opsårede klip udbetalt som dobbeltklip ophører med virkning fra den 1. juli 2009, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 2.

Med den foreslåede § 20 vil de uddannelsessøgende dog fortsat have mulighed for at fravælge klip, og derved opnå det mellemste fribeløb, jf. SU-lovens § 24, stk. 2, nr. 1, i de pågældende måneder. Som konsekvens heraf foreslås undervisningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om fravalg af klip, jf. SU-lovens § 20, stk. 5, nr. 1, ligeledes opretholdt som en del af den foreslåede § 20.

(Til § 20 a)

Det følger af SU-lovens § 20, stk. 6, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at SU kan udbetales med dobbelt sats i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, uanset om den uddannelsessøgende tidligere har fravalgt SU. Bemyndigelsen er udmøntet i SU-bekendtgørelsens § 39, stk. 2, hvorefter uddannelsessøgende kan få SU med dobbelt sats i måneden før den første lønnede praktikperiode i uddannelsen. Det er en betingelse, at praktiklønnen – i modsætning til SU, der udbetales forud – udbetales bagudrettet, og at den uddannelsessøgende har mindst to klip tilbage ved begyndelsen af måneden før praktikperioden. Hvis den uddannelsessøgende ikke har sparet klip op ved fx fravalg, udbetales der ikke SU i den første måned efter den sidste praktikperiode i uddannelsen. Som konsekvens af den foreslåede nyaffattelse af § 20 foreslås det, at den gældende bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, at der i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, kan udbetales uddannelsessøtte med dobbelt sats i måneden før den første lønnede praktikperiode, videreføres i en ny § 20 a. Forslaget medfører ikke ændringer i de uddannelsessøgendes ret til SU med dobbelt beløb før den første praktikperiode.

Til nr. 18

På baggrund af forligsaftalen foreslås det med en ændring af SU-lovens § 24, stk. 1, at det laveste fribeløb forhøjes med 1.500 kr. fra 6.370 kr. til 7.870 kr. i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU inden for klippekortet. Efter bestemmelsen i SU-lovens § 15 gives SU inden for klippekortet til uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår en videregående uddannelse eller en privat uddannelse, der er godkendt som berettigende til SU efter bestemmelserne i SU-lovens § 3, stk. 2-4.

Fribeløbet for uddannelsessøgende, der modtager SU uden for klippekortet, foreslås ikke ændret. SU uden for klippekortet gives efter bestemmelsen i SU-lovens § 13, stk. 1, til undervisning på folkeskolniveau og almen voksenuddannelse på samme niveau som folkeskolens afsluttende prøver (jf. dog bemærkningerne til nr. 15), ungdomsuddannelse, herunder studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne, supplerende af en gymnasial uddannelse (GSK) i fag, der indgår i adgangskravene til en videregående uddannelse, når fagene ikke er gennemført på det krævede niveau, og supplerende af en gymnasial uddannelse i form af fagpakke hf (hf+), fagpakke hxx eller gymnasiale indslusningsforløb for flygtninge og indvandrere (GIF).

Det følger af SU-lovens § 24, stk. 9, at fribeløbet nedsættes med 5.227 kr. (2008-niveau) i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager handicaptillæg. Da handicaptillæg efter SU-lovens § 7, stk. 2, der bliver stk. 3, gives sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån til videregående uddannelse, vil det altid være det laveste fribeløb, der nedsættes, når den uddannelsessøgende modtager handicaptillæg. Forhøjes det laveste fribeløb med 1.500 kr. for uddannelsessøgende, der får SU inden for klippekortet (videregående uddannelse) vil også uddannelsessøgende, der modtager handicaptillæg, automatisk få en forhøjelse af det reducerede fribeløb, der gælder i måneder med handicaptillæg, med 1.500 kr. fra 1.143 til 2.643 kr.

Til nr. 19

Forslaget er en konsekvens af § 1, nr. 13.

Til nr. 20

Det følger af SU-lovens § 24, stk. 7, nr. 2, at fribeløbet efter ansøgning forhøjes med det beløb, den uddannelsessøgende får som udbetaling i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring og lov om erstatningsansvar, hvis sådanne beløb indgår i egenindkomsten.

Lov nr. 422 fra 2003 om arbejdsskade sikring, der afløser lov om arbejdsskade forsikring og trådte i kraft den 1. januar 2004, regulerer retten til erstatning, hvis skaden er indtruffet efter ikrafttrædelsestidspunktet. Lov om arbejdsskade forsikring, er dog ikke ophævet, men regulerer erstatning i forbindelse med skader, der er indtruffet før den 1. januar 2004. På denne baggrund foreslås det, at bestemmelsen i § 24, stk. 7, nr. 2, ændres, så den også omfatter udbetalinger i henhold til lov om arbejdsskade sikring. Forslaget er i overensstemmelse med gældende praksis.

Til nr. 21

For 18-19-årige uddannelsessøgende, der modtager SU til en ungdomsuddannelse afhængig af forældrenes indkomst, følger det af SU-lovens § 25, stk. 4, at forældrenes samlede indkomstgrundlag nedsættes med 29.046 kr. for hver af den uddannelsessøgendes søskende. Med forslaget ændres SU-lovens § 24, stk. 4, så det præciseres, at både uddannelsessøgendes hel- og halvsøskende medregnes. Formuleringen "hvert af forældrenes børn" omfatter således den uddannelsessøgendes hel- og halvsøskende og er i overensstemmelse med de oplysninger om den uddannelsessøgendes søskende, som styrelsen automatisk kan indhente fra CPR, jf. bemærkningerne til nr. 26. Forslaget svarer til gældende ret.

Til nr. 22

Forslaget om ændring af SU-lovens § 25, stk. 7, om at den uddannelsessøgende skal oplyse forældrenes personnummer i forbindelse med ansøgning om SU, er en konsekvens af, at det er hensigten at fastsætte nye regler i SU-bekendtgørelsen om beregning af forældreindkomsten. Herefter er det ikke længere nødvendigt, at forældrene til en 18-19-årig uddannelsessøgende, der søger SU til en ungdomsuddannelse, skriver under på den uddannelsessøgendes ansøgning. Med hjemmel i de under nr. 26 foreslåede ændringer, kan styrelsen automatisk indhente oplysninger om den uddannelsessøgendes forældre gennem CPR, hvis forældrene er registreret heri. Dette medfører, at det er overflødigt at kræve, at den uddannelsessøgende oplyser forældrenes personnummer i forbindelse med ansøgning om SU. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 23.

Til nr. 23

Forslaget er en justering af den gældende bemyndigelse i SU-lovens § 25, stk. 8, nr. 1, hvorefter undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal lægges sammen. Den nye formulering åbner mulighed for at fastsætte nye regler i SU-bekendtgørelsen, hvorefter kun indkomst hos den ene af forældrene lægges til grund, hvis forældrene ikke har samme bopæl, uden at der samtidig stilles krav om skilsmisse eller separation.

Såfremt kun indkomst hos den ene af forældrene lægges til grund, er det hensigten at vælge den af forældrene, som den uddannelsessøgende bor hos. Bor den uddannelsessøgende ikke hos nogen af forældrene, er det hensigten at lægge indkomsten hos den af forældrene, som den studerende senest har boet hos, til grund. Har den studerende senest boet sammen med begge forældrene, der efterfølgende er flyttet fra hin-

anden, kan der fastsættes regler, hvorefter der fx tages udgangspunkt i begge forældres indkomst, eller den af forældrene, der har den laveste indkomst, eller den uddannelsessøgende kan manuelt tilkendegive, hvilken af forældrene vedkommende er mest knyttet til.

Hvis forholdene hos kun den ene af forældrene lægges til grund, er det hensigten at fastsætte regler, hvorefter der også kun sker fradrag i indkomstgrundlaget for dennes børn, jf. bemærkningerne til nr. 21.

Til nr. 24

For at muliggøre obligatorisk digital ansøgning om ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption (fødselsklip/-rater) foreslås det at ændre proceduren for tildeling af fødselsklip/-rater, så de fremover tildeles foreløbigt på baggrund af en digital ansøgning, hvor den uddannelsessøgende selv angiver termin eller fødselstidspunkt. Den endelige tildeling er herefter afhængig af, at styrelsen indhenter oplysninger fra CPR om, hvorvidt den uddannelsessøgende er blevet far eller mor, jf. bemærkningerne til nr. 26. Uddannelsessøgende, der har fået et barn, der ikke er registreret i CPR, vil kunne undgå et tilbagebetalingskrav ved at sende dokumentation på fødselen eller adoptionen til uddannelsesinstitutionen eller styrelsen. En sådan procedure kræver ingen ændring i SU-lovens bestemmelser om de uddannelsessøgendes ret til fødselsrater, jf. SU-lovens § 14, eller fødselsklip, jf. SU-lovens § 19, stk. 3.

Derimod kræver den foreslåede procedure, at der skabes hjemmel til, at foreløbige fødselsklip/-rater, der ikke kan tildeles, fordi den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne, kan kræves tilbagebetalt. En sådan hjemmel foreslås etableret ved en ændring af SU-lovens § 29, stk. 3, så også beløb, der er udbetalt i måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i §§ 14 og 19, stk. 3, kan kræves tilbage før den endelige tildeling. Forslaget har ingen materielle konsekvenser for de uddannelsessøgendes ret til ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption.

Til nr. 25

Med forslaget indsættes et nyt *kapitel 10 a*, der regulerer ansøgning om og udbetaling af SU. Ud over nye regler om obligatorisk digital ansøgning og fleksibel udbetaling af studielån indeholder kapitlet også bestemmelser om ansøgning om og udbetaling af SU, som er flyttet fra kapitlerne 3 og 11 i SU-loven.

(Til § 38 a)

Den foreslåede § 38 a indeholder bestemmelser om ansøgning om SU. Med forslaget gøres det obligatorisk for de uddannelsessøgende at søge om SU gennem styrelsens selvbetjeningsystem (minSU), jf. SU-bekendtgørelsens § 70, stk. 2 og 7. Endvidere gøres

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

det obligatorisk for de uddannelsessøgende at modtage afgørelser og meddelelser om SU i elektronisk form. Bestemmelsen åbner også mulighed for at gøre elektronisk kommunikation mellem den uddannelsessøgende eller låntager og Økonomistyrelsen eller restanceinddrivelsesmyndigheden obligatorisk. Regler herom vil blive fastsat efter forhandling med finansministeren og skatteministeren, jf. § 43 a, stk. 1.

Med hjemmel i SU-lovens § 43 a er der fastsat regler om elektronisk kommunikation mellem styrelsen og uddannelsesinstitutionerne og de uddannelsessøgende og mellem den uddannelsessøgende eller låntager og Økonomistyrelsen. Heraf fremgår det blandt andet, at den uddannelsessøgende skal benytte den form for digital signatur eller anden sikker personidentifikation, som styrelsen bestemmer. MinSU giver den uddannelsessøgende valgmulighed mellem brug af digital signatur og den fælleskommunale pinkode.

Den digitale signatur skal som udgangspunkt installeres på en bestemt computer, men kan gemmes på fx en usb-nøgle og herfra benyttes på en hvilken som helst computer, herunder computere der er opstillet til fri afbenyttelse på uddannelsesinstitutionerne eller folkebibliotekerne. Den digitale signatur fordrer derfor, at den uddannelsessøgende anskaffer sig særligt teknisk udstyr for at benytte den digitale signatur. Pinkodeløsningen kan derimod benyttes fra en hvilken som helst computer og kræver blot, at den uddannelsessøgende har en e-mailadresse. Det er derfor hensigten, at det fortsat skal være muligt både at benytte pinkode og digital signatur.

Langt de fleste af de oplysninger, som skal indberettes i minSU, er ikke følsomme personoplysninger, men blot almindelige personoplysninger, der er omfattet af persondatalovens § 6. Oplysninger om helbredsmaessige forhold, herunder om den uddannelsessøgende er handicappet eller syg – uden at dette er yderligere specificeret – er imidlertid omfattet af persondatalovens § 7, hvilket stiller krav om en højere grad af datasikkerhed. Det derfor hensigten, at pinkodeløsningen udfases, når en flytbar digital signatur, der ikke kræver anskaffelse af særligt teknisk udstyr, bliver mulig.

Det foreslås i stk. 2, at undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår ansøgning kan indgives i papirform, og hvornår afgørelser og meddelelser kan afgives i papirform. Der vil herefter være mulighed for at fastsætte regler, hvorefter ansøgninger, der kræver indsendelser af særlig dokumentation for forhold, der har betydning for afgørelsen, ikke eller kun delvist skal indgives gennem minSU. Det drejer sig blandt andet om ansøgning om tillæg af klip på grund af syg-

dom, rådsarbejde eller andre særlige forhold, udenlandske statsborgeres ansøgning om ligestilling med danske statsborgere, ansøgning om handicapstillæg, udeboendesats til 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v.

Endelig foreslås det, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om indhold og udformning af ansøgninger og frister for ansøgninger, indgivelse af oplysninger og tilbagebetalinger. Bestemmelsen træder i stedet for SU-lovens § 39, stk. 9, nr. 2-3, 5-9. § 39, stk. 9, nr. 4, indeholdes i den foreslåede nye § 38 b.

(Til § 38 b)

Den foreslåede § 38 b indeholder bestemmelser om udbetaling af SU og svarer indholdsmæssigt til SU-lovens gældende § 12, stk. 1 og stk. 2, 1. og 2. pkt. Herefter kan SU tidligst gives fra begyndelsen af den måned, hvor ansøgning herom er modtaget i minSU eller – for så vidt angår ansøgninger i papirform – på uddannelsesstedet. Dette indebærer, at SU ikke kan tildeles og udbetales med tilbagevirkende kraft. SU udbetales forud i månedlige rater til den uddannelsessøgende Nemkonto.

Undervisningsministeren bemyndiges lige som efter SU-lovens nugældende § 12, stk. 1, 2. pkt., til at fastsætte nærmere regler om udbetaling af SU. Sammen med bemyndigelsen i den foreslåede nye § 38 a, stk. 2, er det hensigten at fastsætte regler, der svarer til de gældende regler i SU-bekendtgørelsens kapitel 13 om ansøgning og om udbetaling af SU med de justeringer, som følger af obligatorisk digital ansøgning og af den fleksible låneordning, hvor lånebeviserne afskaffes, jf. bemærkningerne til den nye § 38 c. Det vil herunder være muligt at fastsætte regler om, at uddannelsessøgende, der søger om studielån, kan få ret til studielån fra den måned, hvori ansøgning om stipendium er modtaget i minSU, uanset om den uddannelsessøgende på daværende tidspunkt havde søgt om studielån.

(Til § 38 c)

Den foreslåede § 38 c indeholder særlige bestemmelser om, hvordan studielån efter SU-lovens § 9 og supplerende studielån til enlige forsørgere efter SU-lovens § 10 b, stk. 3, udbetales.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at studielån, herunder supplerende studielån, hver måned frigives til disposition med de beløb, der fremgår af lovens § 9 og 10 b, stk. 3. Hvis det supplerende studielån til forsørgere efter § 10 b, stk. 2, tildeles sammen med slutlån, jf. SU-lovens § 7, stk. 4, der bliver stk. 5, foreslås det, at det supplerende studielån dog først frigives til disposition, når den uddannelsessøgende i samme måned har anmodet om udbetaling af slutlånet.

Efter den foreslåede § 38 c, udbetales studielån, der er frigivet til disposition, først, når den uddannelsessøgende gennem minSU har indgivet en anmodning om udbetaling. Bestemmelsen er således en undtagelse fra bestemmelsen om, at uddannelsesstøtte udbetales forud i månedlige rater, jf. den foreslåede nye § 38 b. Den uddannelsessøgende kan selv vælge, hvor stor en del af det frigivne lån, der skal udbetales. Den uddannelsessøgende vil også få mulighed for selv at fastsætte en udbetalingsplan, hvor lån, der er frigivet til disposition, kan udbetales med selvvalgte rater og tidspunkter i løbet af støtteåret.

Det foreslås, at studielån, der er frigivet til disposition, men ikke er udbetalt, bortfalder ved støtteårets udgang og i forbindelse med afslutning/afbrud af uddannelse, orlov fra uddannelsen og inaktivitet.

I forbindelse med ansøgning om studielån vil der ikke længere blive udsendt et lånebevis, som den uddannelsessøgende skal underskrive, før lånet udbetales. Lånebeviset vurderes ikke at have selvstændig betydning for mulighederne for inddrivelse af lånet i Danmark såvel som i udlandet. De elektroniske registreringer, der fremgår af den nye ordning med fleksible lån, vurderes at være et tilstrækkeligt grundlag for statens tilbagebetalingskrav.

I stedet for lånebeviser vil de uddannelsessøgende i forbindelse med anmodning om udbetaling af studielån, der er frigivet til disposition, modtage oplysninger om aftalevilkår og betingelser.

(Til § 38 d)

Den foreslåede § 38 d indeholder særlige bestemmelser om, hvordan slutlån efter SU-lovens § 10 udbetales. Slutlån gives efter SU-loven i 12 måneder inden for de sidste 12 måneder af uddannelser, hvis den uddannelsessøgende i en videregående uddannelse har brugt alle klip, der kan tildeles til uddannelsen.

Lige som efter de gældende regler forudsættes det, at den uddannelsessøgende skal søge om ret til slutlån i et bestemt antal måneder gennem minSU. Som en konsekvens af, at lånebeviset afskaffes, foreslås det, at slutlån – lige som studielån – frigives til disposition i månedlige rater. Den uddannelsessøgende kan herefter anmode om udbetaling af slutlån gennem minSU, men til forskel fra den foreslåede nye § 38 c om udbetaling af studielån kan den uddannelsessøgende – lige som efter de gældende regler – kun vælge en månedlig udbetaling af slutlån med den sats, der er angivet i SU-lovens § 10.

Baggrunden for at sondre mellem udbetaling af studielån, herunder supplerende studielån til forsørgere, og slutlån er, at det supplerende studielån, der kan gives sammen med stipendium, også kan gives sammen

med slutlån, jf. SU-lovens § 7, stk. 4, der bliver stk. 5. Den fleksibilitet, der følger af den nye § 38 c, vurderes ikke at være hensigtsmæssig for slutlån. Slutlån tildeles på månedsbasis svarende til tildeling af stipendium og forbruget af slutlån skal optælles i hele måneder, hvilket betyder at udbetaling også bør ske i hele månedsbeløb. Desuden kan tildeling af supplerende studielån til forsørgere ske samtidig med slutlån, men det kan kun ske en frigivelse af det supplerende lån til disponering i de hele måneder, hvor den studerende faktisk har fået tildelt og udbetalt slutlån.

(Til § 38 e)

Den foreslåede § 38 e svarer delvist til SU-lovens § 41, der derfor ophæves. SU-lovens § 41 har naturlig sammenhæng med de nye bestemmelser om ansøgning og udbetaling af SU, og flyttes derfor fra kapitel 11 om administration, klageadgang m.v. til det nye kapitel 10 a om ansøgning om og udbetaling af SU m.v.

Efter den foreslåede § 38 e forpligtes den uddannelsessøgende til at oplyse personnummer i forbindelse med ansøgning og ved henvendelse i øvrigt om SU. I modsætning til SU-lovens § 41 stilles således ikke længere krav om, at den uddannelsessøgende også skal oplyse navn og adresse ved henvendelse om SU, hvilket er i overensstemmelse med gældende praksis.

Til nr. 26

SU-lovens § 39, stk. 1, giver styrelsen mulighed for at indhente oplysninger fra SKAT og andre offentlige myndigheder om den uddannelsessøgendes og dennes forældre, der er nødvendige for tildeling, beregning og tilbagebetaling af SU, herunder fx den uddannelsessøgendes og denne forældres indkomst.

De under nr. 21-23 foreslåede ændringer af § 25 i SU-loven har til hensigt at bane vej for digital ansøgning om SU til 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der modtager SU afhængigt af forældrenes indkomst. I forlængelse heraf foreslås en præcisering i SU-lovens § 39, stk. 1, så styrelsen fra CPR kan indhente oplysninger om den uddannelsessøgende og dennes forældre, der er nødvendige for tildeling, beregning og tilbagebetaling af SU. I forhold til SU til de 18-19-årige vil der således være tale om at indhente oplysninger fra CPR om forældrenes bopæl og børn under 18 år og fra SKAT om forældrenes indkomst.

Det foreslås endvidere at udvide hjemlen til at indhente oplysninger i CPR til også at omfatte oplysninger om den uddannelsessøgendes egne børn. Forslaget er en konsekvens af nr. 24, hvorefter fødselsklip-/rater, der er udbetalt for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i SU-lovens

§§ 14 og 19 om tildeling af fødselsklip, kan kræves tilbage for den endelige tildeling. Det er hensigten, at styrelsen skal rejse krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU i form af fødselsklip-/rater, hvis det – et passende stykke tid efter det tidspunkt, som den uddannelsessøgende har angivet som termin eller fødselstidspunkt – ikke fremgår af CPR, at den uddannelsessøgende har fået et barn. Uddannelsessøgende, der har fået et barn, som ikke er registeret i CPR, vil kunne indsende anden dokumentation herfor til styrelsen og derved undgå et tilbagebetalingskrav.

Til nr. 27, 28 og 31

Forslaget er en konsekvens af § 1, nr. 25, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 38 e.

Til nr. 29 og 30

Udgangspunktet for uddannelsesinstitutionernes varetagelse af opgaver og kompetencer i forbindelse med SU-administrationen er efter de gældende regler, at institutionsledelserne – i de selvejende institutioner bestyrelsen og rektor/direktør – har det overordnede ansvar for varetagelse af opgaver og kompetencer. Uddannelsesinstitutionerne kan samarbejde administrativt, men det er i dag ikke muligt, at uddannelsesinstitutionerne overlader ansvar for SU-administrationen til andre institutioner, herunder træffer afgørelser om SU til uddannelsessøgende på disse institutioner.

Efter de foreslåede ændringer af SU-lovens §§ 42 og 43 vil styrelsen kunne godkende, at en uddannelsesinstitution varetager SU-opgaver for en anden eller flere andre institutioner, herunder træffer afgørelser for studerende på disse institutioner.

Ansvar for løsningen af de opgaver, der varetages for en anden institution, herunder for at lovgivningen følges, vil ligge hos den institution, der varetager opgaver og kompetencer. Denne institution vil kunne indhente samme oplysninger, som den institution, der ellers skulle varetage opgaverne, og den institution, der overlader opgaverne til en anden institution, vil skulle afgive alle oplysninger, der er nødvendige for at varetage opgaver og kompetencer, til den administrerende institution.

Styrelsen vil alene godkende sådanne ordninger efter anmodning fra de deltagende uddannelsesinstitutioner, og vil ved godkendelse sikre, at forvaltningen sker på et lovligt og forsvarligt grundlag. Hjemlen til at godkende sådanne ordninger skabes er udelukkende

skabe mulighed for, at institutionerne kan realisere de forudsatte effektiviseringsgevinster. Det forudsættes, at de institutioner, der deltager i sådanne løsninger, aftaler udgifternes fordeling mellem institutionerne.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2009.

Som følge af forligsaftalen, jf. afsnit 1.1. i de almindelige bemærkninger, foreslås det, at § 1, nr. 7, 11, 12, 16 og 32, der ophæver muligheden for at få klip, der er opsparet i uddannelsen udbetalt som dobbeltklip, først træder i kraft den 1. juli 2009. De uddannelsessøgende, der opfylder betingelserne herfor, vil således kunne få udbetalt dobbeltklip til og med juni 2009. Fra og med juli 2009 vil det ikke længere være muligt at benytte opsparede klip til udbetaling som dobbeltklip

Indførelsen af den nye fleksible låneordning, herunder afskaffelsen af lånebeviser, kræver blandt andet vanskelig edb-udvikling, herunder udvikling af samspillet mellem styrelsens SU-administrative system US2000 og Økonomistyrelsens system til administration af tilbagebetaling af lån. For at sikre tilstrækkelig edb-understøttelse af den nye fleksible låneordning foreslås det, at undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 13, 19, 25, 27, 28 og 31, der omhandler udbetaling af studielån. Indtil da vil den uddannelsessøgende skulle søge om studielån, herunder det supplerende studielån til forsørgere, og slutlån efter de gældende regler, der blandt andet kræver, at den uddannelsessøgende underskriver lånebeviset og sender det til styrelsen, før lånet kan udbetales.

Selv om forslaget under § 1, nr. 3, om, at studielån kun gives sammen med stipendium, er en konsekvens af de nye bestemmelser om udbetaling af studielån m.v., jf. § 1, nr. 25, foreslås det, at § 1, nr. 3, træder i kraft allerede den 1. januar 2009. Dette skyldes, at forslaget ikke ændrer gældende ret.

Det følger af § 2, stk. 1, at forhøjelsen af handicap-tillægget med 750 kr., jf. § 1, nr. 6, forhøjelsen af forsørgertillægget til samboende forsørgere, jf. § 1, nr. 9, og forhøjelsen af det laveste fribeløb med 1.500 kr., jf. § 1, nr. 18, sker med virkning fra den 1. januar 2009. Det foreslås i § 2, stk. 4, at de nævnte ændringer af sats og beløbsgrænser reguleres første gang den 1. januar 2009 efter bestemmelsen i SU-lovens § 12, stk. 3.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, som ændret ved § 2 i lov nr. 208 af 31. marts 2008 og lov nr. 374 af 26. maj 2008, foretages følgende ændringer:

§ 2. Uddannelsessøgende kan efter ansøgning få uddannelsesstøtte, når de

- 1) opfylder de betingelser, der er nævnt i § 2 a,
- 2) er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte,
- 3) er fyldt 18 år,
- 4) er studieaktive og
- 5) ikke får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, bortset fra stipendium efter afsnit II.

Stk. 2. En uddannelsessøgende kan tidligst få uddannelsesstøtte fra begyndelsen af det kvartal, der følger efter den dato, hvor den uddannelsessøgende er fyldt 18 år.

Stk. 3. Det er en yderligere betingelse for at få uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet, at den uddannelsessøgende har haft sammenhængende ophold i Danmark i mindst 2 år inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet. Betingelsen gælder dog ikke for uddannelsessøgende, der ansøger om uddannelsesstøtte til studentereksamen ved Duborgskolen i Flensborg.

Stk. 4. ---

1. I § 2, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »Duborgskolen i Flensborg« til: » Duborg-Skolen i Flensborg eller A. P. Møller Skolen i Slesvig«.

2. I § 2, *stk. 3*, indsættes som *3. pkt.*:

»Betingelsen gælder herudover ikke for uddannelsessøgende, der ikke er registreret i CPR som udrejst, jf. § 24, *stk. 5 og 6*, i lov om Det Centrale Personregister.«

*Gældende formulering***§ 7.** Uddannelsesstøtte gives som:

- 1) Stipendium.
- 2) Studielån.
- 3) Slutlån til afslutning af en uddannelse, der gives støtte til inden for klippekortet.

Stk. 2. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Stk. 3. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån gives et stipendium som

Stk. 3. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende, der er

- 1) enlige forsørgere eller
- 2) forsørgere og bor sammen med en uddannelsessøgende, der modtager SU.

Stk. 4. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån kan uddannelsessøgende, der er forsørgere, optage et supplerende studielån.

Stk. 5. Sammen med stipendium og studielån kan gives et supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning. Undervisningsministeren kan bestemme, at godkendelsen af, at en uddannelse giver ret til uddannelsesstøtte, ikke omfatter dette supplerende stipendium.

Stk. 6. Uddannelsesstøtte gives med et beløb pr. kalendermåned (støttmåned) i et kalenderår (støtteåret). Inden for klippekortet gives stipendium og studielån med klip og slutlån med slutlånsrater.

§ 8. ---

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om,

- 1) hvornår en uddannelsessøgende betragtes som hjemmeboende og som udeboende, og
- 2) at aldersbetingelsen i stk. 3, nr. 2, kan fraviges, når den uddannelsessøgende ansøger herom. Ved ansøgningen om stipendium med udeboendesats skal den uddannelsessøgende oplyse forældrenes navn, adresse og personnumre.

Lovforslaget

3. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Studielån efter stk. 1, nr. 2, gives kun sammen med stipendium.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

4. I § 8, *stk. 4, nr. 2, pkt.*, ændres »navn, adresse og personnumre« til: »navn og adresse«.

Gældende formulering

§ 10 a. Det månedlige stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, udgør 6.370 kr.

Stk. 2. Tillægget kan ikke udbetales med dobbelt sats efter § 14, § 19, stk. 5, og § 20, stk. 2-5.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tillæg efter stk. 1, herunder om fremgangsmåden ved tildeling af tillæg.

§ 10 b. Det månedlige stipendium som tillæg efter § 7, stk. 3, nr. 1, til enlige forsørgere udgør 5.007 kr.

Stk. 2. Det månedlige stipendium som tillæg efter § 7, stk. 3, nr. 2, til samboende forsørgere udgør 715 kr.

Stk. 3. Det månedlige supplerende studielån efter § 7, stk. 4, udgør højst 1.282 kr.

Stk. 4. Tillæg efter stk. 1 og 2 og det supplerende studielån efter stk. 3 kan ikke udbetales sammen med støtte efter § 14 og § 19, stk. 3-5. Tillæg og det supplerende studielån kan ikke udbetales med dobbelt sats efter § 20, stk. 2-5.

Stk. 5. Tillæg efter stk. 1 til enlige forsørgere tildeles uddannelsessøgende, der har ret til og modtager ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om

- 1) tildeling af tillæg efter stk. 1, herunder om, at andre end de uddannelsessøgende, der er omfattet af stk. 5, har ret til tillæg efter stk. 1,
- 2) tildeling af tillæg efter stk. 2, herunder afgrænse, hvilke uddannelsessøgende der har ret til tillæg efter stk. 2, og
- 3) tildeling af supplerende studielån efter stk. 3.

§ 11. Det månedlige supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning udgør højst 85 pct. af 1/12 af den faktiske betaling for undervisningen beregnet på årsbasis, dog højst 1.954 kr. pr. støttemåned.

Stk. 2. Det supplerende stipendium kan ikke udbetales med dobbelt sats efter § 14, § 19, stk. 5, og § 20, stk. 2-6.

Lovforslaget

5. I § 10 a, stk. 1, § 24, stk. 7, nr. 2, 2. pkt., og stk. 9, og § 46, stk. 5, ændres »§ 7, stk. 2« til: »§ 7, stk. 3«.

6. I § 10 a, stk. 1, ændres »6.370 kr.« til: »7.120 kr.«.

7. I § 10 a, stk. 2, ændres »§ 14, § 19, stk. 5, og § 20, stk. 2-5« til: »§ 14 og § 19, stk. 5«.

8. I § 10 b, stk. 1, og § 39, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 7, stk. 3, nr. 1« til: »§ 7, stk. 4, nr. 1«.

9. I § 10 b, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 3, nr. 2« til: »§ 7, stk. 4, nr. 2« og »715 kr.« til: »2.000 kr.«.

10. I § 10 b, stk. 3, og § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 4« til: »§ 7, stk. 5«.

11. § 10 b, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

12. I § 11, stk. 2, ændres »§ 20, stk. 2-6« til: »regler fastsat i medfør af § 20 a«.

Gældende formulering

§ 12. Uddannelsesstøtte kan tidligst gives fra begyndelsen af den måned, hvor ansøgning om støtte er modtaget i uddannelsesinstitutionen eller i styrelsen. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom, herunder om ansøgningsfrister.

Stk. 2. Uddannelsesstøtten udbetales forud i månedlige rater til støttemodtagerens Nemkonto. Første rate af studielån og slutlån udbetales dog tidligst, når det underskrevne lånebevis eller lånebevis med digital signatur eller anden sikker personidentifikation, jf. § 43 a, stk. 1, er modtaget i styrelsen.

Stk. 3. De beløb, der er nævnt i §§ 8-11, reguleres én gang årligt den 1. januar. Beløbene reguleres med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes afhængig af, om den til grund liggende lønudvikling for beregning af tilpasningsprocenten er højere eller lavere end 2 pct. Ved reguleringen er det de aktuelle indtil da gældende beløb, der reguleres. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

§ 13. Uddannelsesstøtte gives uden for klippekortet til:

- 1) Undervisning på folkeskoleniveau og almen voksenuddannelse på samme niveau som folkeskolens afsluttende prøver.
- 2) Ungdomsuddannelse, herunder studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne.
- 3) Supplering af en gymnasial uddannelse (GSK) i fag, der indgår i adgangskravene til en videregående uddannelse, når fagene ikke er gennemført på det krævede niveau.
- 4) Supplering af en gymnasial uddannelse i form af
 - a) fagpakke hf (hf+),
 - b) fagpakke hxx eller
 - c) gymnasiale indslusningsforløb for flygtninge og indvandrere (GIF).

Stk. 2. ---

Stk. 3. Det nævnte månedlige supplerende stipendium, jf. § 7, stk. 5, jf. § 11, som tilskud til dækning af betaling for undervisning kan ikke gives for de anførte gymnasiale suppleringsforløb i stk. 1, nr. 3 og nr. 4, litra a og b.

Stk. 4. ---

Lovforslaget

13. § 12 affattes således:

»§ 12. De beløb, der er nævnt i §§ 8-11, reguleres én gang årligt den 1. januar.

Stk. 2. Beløbene reguleres med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Tilpasningsprocenten tillægges eller fratrækkes afhængig af, om den til grund liggende lønudvikling for beregning af tilpasningsprocenten er højere eller lavere end 2 pct. Reguleringen sker på grundlag af de på reguleringstidspunktet gældende beløbsgrænser. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.«

14. § 13, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) Undervisning på folkeskoleniveau og almen voksenuddannelse. Sammen med uddannelsesstøtte til almen voksenuddannelse kan der gives uddannelsesstøtte til forberedende voksenundervisning (FVU) til uddannelsessøgende på 18 og 19 år.«

15. I § 13, stk. 3, og § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 5« til: »§ 7, stk. 6«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 20. Uddannelsessøgende kan vælge klip fra for en eller flere måneder i et støtteår.

Stk. 2. Klip, der vælges fra, og klip, der i øvrigt er sparet op i en uddannelse, der gives uddannelsesstøtte til inden for klippekortet, kan udbetales månedsvis sammen med sædvanlige klip (dobbeltklip).

Stk. 3. Der kan kun udbetales dobbeltklip inden for de sidste 12 måneder af en uddannelse. Udbetalingen sker på grundlag af uddannelsesinstitutionens vurdering af, om den uddannelsessøgende kan afslutte uddannelsen inden for 12 måneder.

Stk. 4. Der kan kun udbetales dobbeltklip, hvis det samlede antal klip til uddannelsen inklusive klippene til dobbeltklip ikke i alt overstiger klip, der er tildelt til uddannelsen efter § 17, stk. 1, med fradrag af 12 klip og med tillæg af klip efter § 17, stk. 2, og § 19, stk. 1-4.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om:

- 1) Fravalg af klip, herunder frister for fravalget.
- 2) Udbetaling af dobbeltklip i en uddannelse på grundlag af klip, der er valgt fra eller i øvrigt er sparet op i
 - a) uddannelsen eller
 - b) en forudgående gennemført uddannelse, og undervisningsministeren kan herunder fravige stk. 4.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at uddannelsesstøtte kan udbetales med dobbelt sats i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, uanset om den uddannelsessøgende har valgt uddannelsesstøtten fra.

§ 22. ---

Stk. 2. Når den uddannelsessøgendes egenindkomst er højere end det beregnede årsfribeløb, nedsættes først stipendium, herunder stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2 og 3, og supplerende stipendium efter § 7, stk. 5, dernæst studielån, herunder det supplerende studielån efter § 7, stk. 4, og slutlån. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 24. Fribeløbet er 6.370 kr. pr. måned (laveste fribeløb).

Stk. 2-4. ---

16. § 20 ophæves og i stedet indsættes:

»§ 20. Uddannelsessøgende kan vælge klip fra for en eller flere måneder i støtteåret. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om fravalg af klip, herunder frister for fravalget.

§ 20 a. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at der i uddannelser, der omfatter lønnet praktik, kan udbetales uddannelsesstøtte med dobbelt sats i måneden før den første lønede praktikperiode.«

17. I § 22, stk. 2, ændres »§ 7, stk. 2 og 3« til: »§ 7, stk. 3 og 4«.

18. § 24, stk. 1, affattes således:

»Laveste fribeløb udgør:

- 1) 6.370 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU uden for klippekortet.
- 2) 7.870 kr. for uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet.«

Bilag til f. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

Gældende formulering

Stk. 5. Fribeløbet og beløbene i stk. 4 og 9 reguleres en gang årligt efter bestemmelsen i § 12, stk. 3.

Stk. 6. ---

Stk. 7. Årsfribeløbet kan efter ansøgning forhøjes med det beløb, en uddannelsessøgende får som:

- 1) Legater eller lignende, der gives med uddannelsesformål for øje, hvis sådanne beløb indgår i egenindkomsten.
- 2) Udbetalinger i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring og lov om erstatningsansvar, hvis sådanne beløb indgår i egenindkomsten. Årsfribeløbet forhøjes dog ikke for uddannelsessøgende, som modtager tillæg efter § 7, stk. 2.

Stk. 8-10. ---

§ 25. ---

Stk. 4. Forældrenes samlede indkomstgrundlag nedsættes med 29.046 kr. for hver af ansøgers søskende, der er under 18 år.

Stk. 5-6. ---

Stk. 7. De uddannelsessøgende skal ved ansøgning om uddannelsesstøtte oplyse forældrenes navn, adresse og personnummer.

Stk. 8. Undervisningsministeren kan fastsætte regler

- 1) om, at forældrenes indkomstgrundlag ikke skal lægges sammen,
- 2) om nedsættelse af indkomstgrundlaget efter stk. 4,
- 3) om, hvilket indkomstgrundlag der skal anvendes, når indkomstgrundlaget ændres,
- 4) om fravigelse af indkomstgrundlaget, når forældrenes indkomst er faldet væsentligt,
- 5) om beregningsgrundlaget for forældre med indkomst og formuebeløb på Færøerne og i Grønland og
- 6) om beregningsgrundlaget for forældre med indkomster og formuebeløb, der ikke er skattepligtige i Danmark.

§ 29. ---

Stk. 3. Foreløbige beløb, der er udbetalt for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i §§ 2, 2 a, 8, 10 a, 10 b, 11 og 25, kan kræves tilbagebetalt, før den endelige tildeling finder sted.

Stk. 4. ---

Lovforslaget

19. I § 24, stk. 5, og § 25, stk. 5, ændres »§ 12, stk. 3« til: »§ 12«.

20. I § 24, stk. 7, nr. 2, 1. pkt., indsættes efter »i henhold til«: »lov om arbejdsskadesikring«.

21. I § 25, stk. 4, ændres »hver af ansøgers søskende« til: »hvert af forældrenes børn«.

22. I § 25, stk. 7, ændres »navn, adresse og personnummer« til: »navn og adresse«.

23. § 25, stk. 8, nr. 1, affattes således:

»1) om, hvornår forholdene hos kun den ene af forældrene skal lægges til grund for beregning af tillæg til grundstipendiet, jf. stk. 2 og 4,«

24. I § 29, stk. 3, ændres »§§ 2, 2 a, 8, 10 a, 10 b, 11 og 25« til: »§§ 2, 2 a, 8, 10 a, 10 b, 11, 14, 19, stk. 3-4, og 25«.

Gældende formulering

Lovforslaget

25. Efter § 38 indsættes:

»Kapitel 10 a

*Ansøgning om og udbetaling af
uddannelsesstøtte m.v.*

§ 38 a. Den uddannelsessøgende skal indgive ansøgning og modtage afgørelser og meddelelser om uddannelsesstøtte i elektronisk form, jf. § 43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om,

- 1) i hvilke tilfælde ansøgning uanset bestemmelsen i stk. 1 kan indgives i papirform, og
- 2) hvilke afgørelser og meddelelser uanset bestemmelsen i stk. 1 der kan afgives i papirform.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om

- 1) indhold og udformning af ansøgninger,
- 2) frister for ansøgninger,
- 3) frister for indgivelse af oplysninger og
- 4) frister for tilbagebetalinger.

§ 38 b. Uddannelsesstøtte udbetales til den uddannelsessøgendes Nemkonto.

Stk. 2. Uddannelsesstøtte udbetales forud i månedlige rater, jf. dog §§ 38 c og 38 d, og kan tidligst udbetales fra begyndelsen af den måned, hvor ansøgning om støtte er modtaget

- 1) i styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 38 a, stk. 1, eller
- 2) på uddannelsesinstitutionen eller i styrelsen, jf. regler fastsat i medfør af § 38 a, stk. 2, nr. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne i stk. 2.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 38 c. Studielån, der er omfattet af §§ 9 og 10 b, stk. 3, frigives til disposition med et månedligt beløb, jf. § 7, stk. 2 og 5, og udbetales, når den uddannelsessøgende har indgivet en anmodning om udbetaling gennem styrelsens elektroniske selvbetjeningsystem, jf. § 43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf. Studielån efter § 10 b, stk. 3, der gives sammen med slutlån, jf. § 7, stk. 5, frigives dog først til disposition, når den uddannelsessøgende i samme måned får slutlånet udbetalt, jf. § 38 d.

Stk. 2. Den uddannelsessøgende skal angive, med hvilket beløb det disponible studielån skal udbetales.

Stk. 3. Beløb efter stk. 1, der er til disposition, men ikke er udbetalt, bortfalder ved

- 1) støtteårets udgang,
- 2) afbrud af uddannelsen,
- 3) orlov og
- 4) inaktivitet.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af studielån, herunder om frister, udbetalingstidspunkter, grænse for mindste udbetaling og meddelelse om lånebetingelser og vilkår.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 38 d. Slutlån, der er omfattet af § 10 frigives til disposition med et månedligt beløb og udbetales, når den uddannelsessøgende har indgivet en anmodning om udbetaling gennem styrelsens elektroniske selvbetjeningssystem, jf. § 43 a, stk. 1, og regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 2. Beløb efter stk. 1, der er til disposition, men ikke er udbetalt, bortfalder ved

- 1) støtteårets udgang,
- 2) afbrud af uddannelsen,
- 3) orlov og
- 4) inaktivitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om udbetaling af slutlån, herunder om frister, udbetalingstidspunkter og meddelelse om lånebetingelser og vilkår.

§ 39. Styrelsen kan hos told- og skatteforvaltningen og andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger om den uddannelsessøgende og dennes forældre, der er nødvendige for tildeling, beregning og tilbagebetaling af uddannelsessøtte, herunder indkomst- og formueforhold samt opholdsgrundlag for udenlandske statsborgere. Styrelsen kan herunder få terminaladgang til de i 1. pkt. nævnte oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister, og kan indhente oplysninger om indkomst og indkomstperioder i elektronisk form i indkomstregisteret i forbindelse med den endelige tildeling, jf. § 22 a.

Stk. 2-8. ---

§ 38 e. Den uddannelsessøgende skal oplyse sit personnummer ved ansøgning om uddannelsessøtte og ved henvendelse til styrelsen i øvrigt.«

26. I § 39, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Styrelsen kan hos told- og skatteforvaltningen, Det Centrale Personregister og andre myndigheder indhente de oplysninger om den uddannelsessøgende og dennes forældre, der er nødvendige for tildeling, beregning og tilbagebetaling af uddannelsessøtte, herunder oplysninger om indkomst- og formueforhold, bopæl, antallet af ansøgers og dennes forældres børn under 18 år samt opholdsgrundlag for udenlandske statsborgere.«

Gældende formulering

Stk. 9. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om

- 1) adgangen til at indhente oplysningerne efter stk. 1-4 og kan herunder fastsætte, hvilke oplysninger der skal gives i elektronisk form,
- 2) indhold og udformning af ansøgninger, herunder om ansøgninger i elektronisk form,
- 3) indhold og udformning af lånedokumenter, herunder om lånedokumenter i elektronisk form,
- 4) udbetaling af uddannelsesstøtte,
- 5) indbetaling til styrelsen,
- 6) hvilke oplysninger der kan kræves skriftligt eller i elektronisk form,
- 7) frister for ansøgninger,
- 8) frister for indbetalinger og
- 9) frister for meddelelser.

§ 41. Den uddannelsessøgende skal oplyse navn, adresse og personnummer ved ansøgning om uddannelsesstøtte og ved henvendelse i øvrigt i en sag til styrelsen.

§ 42. De afgørelser, styrelsen kan træffe, kan efter undervisningsministerens bestemmelse helt eller delvis henlægges til vedkommende uddannelsesinstitution. Uddannelsesinstitutionen kan indhente de oplysninger, der er nævnt i § 39, stk. 1-3, jf. stk. 9, nr. 1, hvis afgørelserne er henlagt til institutionen.

Stk. 2.---

§ 43. Uddannelsesinstitutionerne bistår styrelsen ved tildeling af uddannelsesstøtte. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes administration i forbindelse med tildelingen af støtten.

Stk. 2-3. ---

Lovforslaget

27. § 39, stk. 9, affattes således:

»*Stk. 9.* Undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indhente oplysninger efter stk. 1-4 og kan herunder fastsætte, hvilke oplysninger der skal gives i elektronisk form.«

28. § 41 ophæves.

29. § 42, stk. 1, affattes således:

»De afgørelser, som styrelsen kan træffe, kan efter undervisningsministerens bestemmelse helt eller delvist henlægges til uddannelsesinstitutionerne. Uddannelsesinstitutionen kan indhente de oplysninger, der er nævnt i § 39, stk. 1-3, jf. stk. 9, hvis afgørelserne er henlagt til institutionen. Styrelsen kan bestemme, at en uddannelsesinstitution træffer afgørelser om uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår uddannelse på en anden uddannelsesinstitution.«

30. § 43, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes administration i forbindelse med tildelingen af støtten, og kan herunder fastsætte regler om institutionernes bistand til de uddannelsessøgende i forbindelse ansøgning om og udbetaling af uddannelsesstøtte. Styrelsen kan bestemme, at en uddannelsesinstitution bistår styrelsen på en anden eller flere andre uddannelsesinstitutioners vegne.«

Gældende formulering

§ 43 a. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem den uddannelsessøgende eller låntageren og uddannelsesinstitutionen, styrelsen eller efter forhandling med finansministeren og skatteministerens Økonomistyrelsen og restanceinddrivelsesmyndigheden. Undervisningsministeren kan herunder fastsætte regler om anvendelse af digital signatur eller anden sikker personidentifikation bl.a. i forbindelse med ansøgninger om uddannelsesstøtte, lånedokumenter og ved afgivelse af oplysninger, jf. § 39, stk. 9, nr. 2, 3 og 6.

Stk. 2. ---

§ 62. ---

Stk. 7. Uddannelsessøgende, der før den 15. marts 1988 er begyndt på en videregående uddannelse, der gav ret til uddannelsesstøtte, og som er blevet indplaceret i klippekortsystemet med udgangspunkt i sædvanlig studietid plus 1 år, kan få udbetalt dobbeltklip efter § 20 i det omfang, klippene er opsparet efter den 1. august 1989

Lovforslaget

31. I § 43 a, stk. 1, 2. pkt., ændres », lånedokumenter og ved afgivelse af oplysninger, jf. § 39, stk. 9, nr. 2, 3 og 6« til: »og ved afgivelse af oplysninger«.

32. § 62, stk. 7, ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 10 a, stk. 2, § 10 b, stk. 4, 2. pkt., § 11, stk. 2, § 20, § 20 a og § 62, stk. 7, i lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven), som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7, 11, 12, 16 og 32, træder i kraft den 1. juli 2009.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af SU-lovens § 12, §§ 38 a-38 e, § 39, stk. 10, § 41 og § 43 a, stk. 1, 2. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, 19, 25, 27, 28 og 31, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Reguleringen efter SU-lovens § 12, stk. 3, sker første gang med virkning fra den 1. januar 2009 for de støttesatser og beløbsgrænser, der er nævnt i SU-lovens § 10 a, stk. 1, § 10 b, stk. 2, og § 24, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, 9 og 18.

Til lovforslag nr. L 75. Skriftlig fremsættelse (19. november 2008)

Fungerende undervisningsminister (Claus Hjort Frederiksen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven) (Forhøjelse af fribeløb, forsørgertillæg og handicaptillæg, ophør af dobbeltklipordningen, obligatorisk digital ansøgning, fleksibel låneordning m.v.)

(Lovforslag nr. L 75).

Baggrunden for lovforslaget er en aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre om en række omlægninger på SU-området. Aftalen indeholder følgende forbedringer for modtagere af statens uddannelsesstøtte (SU):

- Forhøjelse af fribeløbet i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU (det laveste fribeløb), med 1.500 kr. fra 6.370 kr. til 7.870 kr. for uddannelsessøgende ved videregående uddannelser.

- Forhøjelse af stipendiet som tillæg til uddannelsessøgende ved videregående uddannelser, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde (handicaptillægget), med 750 kr. fra 6.370 kr. til 7.120 kr. om måneden.

- Forhøjelse af tillægget til forsørgere, der modtager SU og bor sammen med en SU-modtager (samboende forsørgertillæg) fra 715 kr. til 2.000 kr. om måneden.

- SU til 18-19-årige deltagere i forberedende voksenundervisning (FVU).

I forlængelse af aftalen foreslås det også at udvide mulighederne for SU til almen voksenuddannelse (avu), så der kan gives SU til alle niveauer af avu.

Det fremgår af aftalen, at forbedringerne finansieres dels ved, at muligheden for, at uddannelsessøgende ved videregående uddannelser kan opspare SU til udbetaling som dobbeltklip i de sidste 12 måneder af uddannelsen, ophører med virkning fra den 1. juli 2009, dels ved effektiviseringsgevinsterne i forbindelse med digitalisering af SU-administrationen.

Forslaget om digitaliseringen af SU-administrationen følger af strategien for digitalisering af den offentlige sektor 2007-2010 "Mod bedre digital service, øget effektivisering og stærkere samarbejde". Heraf fremgår det, at mulighederne for at gøre digitale selvbetjeningsløsninger obligatoriske for it-parate grupper, herunder SU-modtagere, skal undersøges.

På baggrund heraf igangsatte regeringen i foråret 2007 en analyse af mulighederne for obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgning om SU. Analysen, der blev foretaget af Deloitte, konkluderede, at digitalisering i form af obligatorisk brug af digitale selvbetjeningsløsninger ved ansøgning om SU kan gennemføres og kan medføre både effektivisering og bedre brugerbetjening.

Med forslaget forpligtes uddannelsessøgende, der søger om SU, således til at benytte styrelsens selvbetjeningsystem (minSU) ligesom ansøgere forpligtes til at modtage meddelelser om SU i elektronisk form.

For at muliggøre obligatorisk digital ansøgning om SU til 18-19-årige uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser, der får SU afhængigt af forældrenes indkomst, og ansøgning om tildelelse af ekstra SU i forbindelse med fødsel eller adoption, foreslås det at ændre de regler, der i dag forhindrer ansøgning gennem minSU. Ændringerne har ikke til formål at ændre de uddannelsessøgendes ret til SU, herunder de beløb, de uddannelsessøgende kan modtage i SU, men

skal øge mulighederne for en digital behandling af ansøgningerne og samtidig begrænse den manuelle sagsbehandling.

I forbindelse med forslaget om obligatorisk digital ansøgning foreslås en ny, fleksibel låneordning, hvor den uddannelsessøgende selv kan bestemme, hvornår og med hvilket beløb studielån, der er tildelt i løbet af støtteåret, udbetales.

For at skabe mulighed for den ønskede effektivisering af SU-administrationen på uddannelsesstederne foreslås det, at der skabes hjemmel til, at styrelsen kan bestemme, dels at en uddannelsesinstitution træffer afgørelser vedrørende uddannelsessøgende, der er indskrevet på og gennemgår uddannelse på en eller flere andre uddannelsesinstitutioner, dels at en uddannelsesinstitution bistår styrelsen i forbindelse med administration af SU på en eller flere andre uddannelsesinstitutioners vegne.

Endeligt foreslås mindre justeringer af betingelsen om, at den uddannelsessøgende har haft

mindst 2 års sammenhængende ophold i Danmark inden for de sidste 10 år forud for ansøgningstidspunktet for at få ret til SU til uddannelse i udlandet (2-årsreglen). Det foreslås således, at uddannelsessøgende, der søger SU til studentereksamen ved A. P. Møller Skolen i Slesvig – lige som uddannelsessøgende ved Duborg-Skolen i Flensborg – undtages fra 2-årsreglen. Begge skoler tilbyder studentereksamen og drives af Dansk Skoleforening for Sydslesvig. For at imødekomme et ønske om at forbedre vilkårene for uddannelsessøgende, der har opholdt sig i udlandet sammen med deres forældre med diplomatstatus, foreslås det også at undtage denne gruppe uddannelsessøgende fra 2-årsreglen.

Idet jeg i øvrig henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til velvillig behandling i det høje Ting.